

Syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät

Fiksu varmistaa lämmitysjärjestelmän kunnon ajoissa

6

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kotioiloissa

18

TALOJEN JA KIINTEISTÖJEN PURKAMINEN AMMATTITÄIDOLLÄ

- Purkutyöt yrityksille sekä yksityisille asiakkaille
- Puramme kaikki isommat ja pienemmät kohteet
- Käytössämme on kalusto, jolla purkutyöt hoituvat tehokkaasti alusta loppuun
- Työt tehdään siististi, turvallisesti ja kaikkia purkutöiden vaatimuksia tarkoin noudattaen
- Työmaa jää aina jälkeemme siistinä ja maisemoituna

Kysy tarjous ja tilaa kartoituskäynti!

Noudamme myös isommat romuerät.

OTAVAN METALLI
Vanha Otavantie 88, Otava

040 194 9863
www.otavanmetalli.fi

Mietitkö vanhan takan vaihtoa?

Tulikiven Jero-mallistossa yhdistyy kamiinan kompakti koko sekä varaavan takan tehokas lämmitys ja lämmönvarauskyky.

Tule tutustumaan uutuuksiin. Kysy lisää ilmaisesta vanhan takan purusta* ja joustavasta rahoituksesta.

*Voimassa yli 5000€:n normaalihintaisiin tulisijoihin, ei koske kampanjamalleja. Purettavan takan maksimikoko 2-kuutiota.

Tulikivi

Studio Mikkeli
Maaherrankatu 48
puh. 0403 063 074

Polaris ja Suzuki jälleenmyyjä

PAIMPORT

POLARIS

Mönkijät joka lähtöön!

SUZUKI MARINE

Perämoottorimallisto
2.5-350 hv
Pyydä tarjous!
Myös asennettuna.

Myös toimitettuna!

p. 040 505 5019

www.paimport.fi Mutterinaukio 10, 50150 Mikkeli

kuoma®

Since 1928

Uutuus - nastakengät aikuisille!

www.kuoma.fi

Tutustu mallistoon tai etsi lähin jälleenmyyjä.
Kuoman tehtaanmyymälä palvelee Kuortissa.

kuoma® - valmistettu Kuomiokoskella
Since 1928

Kuomiokoski Oy | Pohjallistie 1, 52780 Kuomiokoski
Kuoma Tehtaanmyymälä: Siilitie 1, 19410 Kuortti

ASIANAJOTOIMISTO LAKIPALVELU PETRI SALLINEN OY

Oikeuden asialla vuodesta 1994

- » ASUNTO- JA KIINTEISTÖKAUPAT JA -RIIDAT
- » TESTAMENTIT, LAHJOITUKSET, EDUNVALVONTA-
VALTAKIRJAT
- » PERUNKIRJOITUKSET, PESÄNSelvITYKSET
JA PERINNÖNJAOT
- » AVIOEHTOSOPIMUKSET JA OSITUKSET
- » OIKEUDENKÄYNNIT JA MUUT TUOMIOISTUINASIAT
- » KULUTTAJARIITA-ASIAT
- » TYÖSUHDE- JA YRITYSOIKEUDELLISET ASIAT

Palvelemme Mikkeliissä ajanvarauksella osoitteessa
Savilahdenkatu 10 A 12, 50100 Mikkeli.

Puh. 010 548 8100

Sähköposti: asianajotoimisto@petrisallinen.com

Mikkeliissä:

Paula Päiväranta, puh. 050 3744 123

Joensuussa ja sovittaessa myös Mikkeliissä:

Petri Sallinen, puh. 050 557 1944

Heidi Huusko, puh. 040 557 3997

Samu Pitkänen, puh. 050 411 0175

Valtteri Laukkanen, puh. 050 547 1936

Silja Laukkanen, puh. 044 759 9625

Videoneuvottelut paikkakunnasta riippumatta!

www.asianajotoimistojoensuu.fi

RAKENNUSPALVELU KELLMAN OY

Paikallinen ja luotettava rakennusalan
ammattilainen Mikkelin seudulla

- Rakennus- ja saneeraustyöt
- Mökkiremontit ja terassit
- Kylpyhuoneremontit
- Huoneistoremontit

**Teemme myös
mikrosementtityöt!**

Ohut, mutta erittäin kestävä
pinnoite voidaan levittää suoraan
vanhojen laattojen päälle tai
suoraan vesieristetyille pinnalle,
jolloin kylpyhuoneesi saa täysin
uuden ilmeen ilman suuria
purkutöitä. Saumaton,
kestävä ja tyylikäs
ratkaisu!

Tämäkin kylpyhuone
uudistettu
mikrosementillä!

 045 660 4353

 a.kellman@outlook.com
rakennuspalvelukellman.com

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	10
Nro 2/2025	vko	20
Nro 3/2025	vko	32
Nro 4/2025	vko	40
Nro 5/2025	vko	47

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Hirvensalmen, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Juvan ja Ristiinan taajamissa.

Kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.nexme.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Median toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vr:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Lämmitysjärjestelmien ylläpito
- 8 Tunnelmallinen syyspiha
- 10 Kotitalkkaripalvelut
- 13 LVI- ja sähkötyöt keittiöremontissa
- 16 Talon lisäeristäminen
- 18 Omakotiasukkaan jätehuolto
- 20 Autonhuolto talvikaudeksi
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

”Laitetaan listalle.”

Uudenkarheassa omakotitalossa asuja pääsee asumises-
saan vielä helpolla. Vähänkin vanhemman talon omista-
ja kuitenkin tietää, miten omakotiasujan työlista tuppaa
elämään – ja venymään. Kun yksi korjaus- tai ylläpitotarve
ilmoittaa itsestään ja sen saa hoidettua alta pois, pian sen
seuraksi löytyykin liuta muita.

Monesti käy niin, että mielessä pyöritelty työlista jääkin vain
nimenomaan ajatuksen tasolle – ”Hoidan tuon kunhan jou-
dan” -asteelle. Asiat eivät odotellessa kuitenkaan korjaudu
itsestään. Mikä siis neuvoksi?

Kun aiheesta keskustelee rakennusalan ammattilaisten
kanssa, yksi asia korostuu jatkuvasti: systemaattisuus. Moni
alalla peräänkuuluttaa talon huoltokirjan laatimista, ja rin-
nastaa omakotitalon ylläpidon auton ylläpitoon – sen mää-
räaikaishuollot kun osataan jo tehdä ajallaan aivan rutiinilla.

Kun asiat ovat valmiiksi paperilla, ne on huomattavasti hel-
pompia ottaa myös työn alle. Silloin on myös helpompi hah-
mottaa, mitkä asiat ovat kiireellisempiä kuin toiset. Omako-
titalon ylläpidossa kun työ ei tekemällä lopu, joten kaikkea ei
kannata yrittää hoitaa yhdellä kertaa.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Puhdasta vettä, olkaa hyvä!

MIKKELIN VESILIIKELAITOS PALVELEE

Vikailmoitukset / Puhtaan veden tuotanto
Päivystys 015 194 2600 (24 h)

Vaihe: 015 1941
etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

Työtilaukset
Tonttijohdot, vesimittarit
040 129 4279 sekä 044 794 5242

www.mikkelinvesi.fi

LASILIIKE PALVELUKSESSANNE

MITTOJEN MUKAAN OMASTA TUOTANNOSTAMME

- Peilit + kehykset
- Koristelasit
- Palolasit
- Turvalasit
- Rakennuslasit
- Korjauslasitukset
- Suihkuseinät
- Peililiukuovet yms.

ASENNAMME KAIKEN MINKÄ VALMISTAMME!
Kysy lisää.

015 172 090, 050 322 2045
Näverinkatu 1, Oravinmäki, Mikkeli

Avoinna ma-pe
8 - 16

Rakennuspellit
• RR-sävyt: 0,5 & 0,6 mm
• RST: 0,6 & 0,8 & 1 mm
• Stucco ja riisijyvä

» LYHYESTI

Ratkaisu kodinkonehuoltajapulaan – uuden pilottikoulutuksen tavoitteena lyhentää kodinkoneiden huoltojonoja ja tukea kiertotaloutta Suomessa

Suomessa kodinkonehuoltajien vähäisestä määrästä on muodostunut haaste, totesi Elektromarkkinat ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry tiedotteessaan kesäkuussa.

Kodinkonehuoltajien koulutusta ei ole järjestetty yli kymmeneen vuoteen, mikä on johtanut yhdistyksen mukaan merkittävään osaajapulaan. Tilanne on kriittinen, sillä Suomessa myydään vuosittain pitkälti yli miljoona isoa kodinkonetta, ja huoltojonot ovat jo nyt pitkiä. Lisäksi nykyiset kodinkonehuoltajat ovat keskimäärin ikääntyneitä, ja huoltopalvelut ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin – harvaan asutuilla seuduilla korjauksista ei ole välttämättä saatavilla lainkaan.

Huoltojonot ovat pitkiä, ja tulevaisuudessa kodinkonehuoltajien tarve tulee vain kasvamaan, sillä kiertotalous on EU:n kärkihankkeita. Right to Repair -direktiivin tavoitteena on pidentää tuotteiden käyttöikää ja vähentää sähkö- ja elektroniikkajätettä korjaamalla laitteita.

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry, Suomen Kodinkonehuoltojen Liitto SKHL ja Vantaan ammattiopisto Varia ovat yhdessä ratkaisemassa Suomen osalta EU:n laajuista haastetta ja vaikuttamassa ratkaisun löytämiseen. Organisaatiot ovat yhteistyössä

suunnitelleet kodinkonehuoltajien koulutusohjelman, jonka on tarkoitus lisätä kodinkonehuoltamisen ammattilaisia Suomessa.

Koulutuspilotti toteutetaan yhteistyössä alan yritysten kanssa: mukana ovat Miele, Electrolux, BSH (Bosch-Siemens) ja Samsung. Yhteistyömalli takaa, että koulutuksen sisältö vastaa suoraan alan todellisia tarpeita ja antaa opiskelijoille parhaat mahdolliset valmiudet työelämään. Pilottikoulutus alkaa syksyllä 2025.

Koulutusohjelma ja sillä tavoiteltava ammatissaaminen ovat merkittäviä askeleita kohti kestävämpiä kulutustottumuksia. Koulutusohjelma tukee EU:n tavoitteita ja parantaa suomalaisten arkea kodinkoneiden kunnostettavuuden kautta. Lisäksi koulutus tarjoaa valmistuneille suoran väylän työllistyä huoltoalan yrityksiin.

– Tarve kodinkonehuoltajien ammatilliselle koulutukselle on todellinen – kodinkonehuoltajien osaajapula vaikuttaa negatiivisesti suomalaisten arkeen, sillä toimivat kodinkoneet ovat arjen sujuvuuden kulmakivi. ETKO, SKHL ja Varia haluavat varmistaa, että suomalaisilla on jatkossakin mahdollisuus laadukkaisiin ja oikea-aikaisiin kodinkonehuoltopalveluihin, kertoo **Taina Luukkainen**, ETKO ry:n toimitusjohtaja.

Freepik

Tukes selvittää pihasaunapakettien turvallisuutta valvontahankkeessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoitti kesällä käynnistävänsä valvontahankkeen, jossa tarkastellaan markkinoille saatettavien pihasaunojen turvallisuutta. Erytystä huomiota hankkeessa kiinnitetään alle 30 m² kokosiin pihasaunoihin, jotka on uuden rakentamislain mukaisesti vapautettu rakentamislupasta. Tukesille tulleiden ilmoitusten perusteella joissakin valmiina myytävissä pihasaunoissa on puutteita, jotka aiheuttavat paloriskin. Tukes selvittää pihasaunojen paloriskien lisäksi muun muassa kantavien rakenteiden vaatimustenmukaisuutta.

– Vaikka rakentamislupaa ei alle 30 m² rakennuksille tarvita, rakentamiseen liittyviä määräyksiä on kuitenkin noudatettava aivan kuten ennenkin. Kiinteistön rakennusoikeuden ylittäminen ei ole sallittua, ja myös muita kaavamääräyksiä sekä etäisyyksiä naapurikiinteistöihin ja niiden rakennuksiin on noudatettava. Lisäksi rakentamismääräykset, kuten paloturvallisuus

ja jätevesivaatimukset, velvoittavat edelleenkin rakentajaa, sanoo ylitarkastaja **Petri Kulmala**.

Saunapakettien pitää olla turvallisia ja vaatimustenmukaisia

– Pihasaunapakettien on täytettävä rakentamislain mukaisesti rakennuksia koskevat olennaiset tekniset vaatimukset. Tällaisia ovat muun muassa paloturvallisuus, kantavien rakenteiden lujuus ja vakaus sekä käyttöturvallisuus. Esimerkiksi kantavat puurakenteet tulee mitoittaa kestäämään rakennuspaikan lumi- ja tuulikuormat, Kulmala kertoo.

Rakentamislain uudistus ei myöskään ole vapauttanut sähkötyötä ”jokamiehenomaisuudella” tehtäväksi, vaan sähkötyö vaatii tekijäksi edelleen sähköalan ammattilaisen.

Tukesin valvontahankkeen tavoitteena on varmistaa, että markkinoille saatettavat pihasaunat ovat turvallisia käyttää. Tukes voi tarvitta-

essa ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden myynnin rajoittamiseksi tai niiden poistamiseksi markkinoilta.

Varmista, että tulisijassa ja savupiipussa on CE-merkintä

Tulisijan ja savupiipun asennuksessa tulee huomioida, että tuotteet ovat CE-merkittyjä, savupiippu ja tulisija ovat yhteensopivia ja niiden suojaetäisyydet täyttyvät.

Tukesin tietoon on tullut tapauksia, joissa asiakas on ostanut valmiin saunapakettin ja vahinkotilanteessa on käynyt ilmi, että tulisijan, yhdysputken tai savupiipun suojaetäisyydet eivät ole täyttäneet valmistajan määrittämiä etäisyyksiä. Paloturvallisuusriskinä voi olla myös se, ettei savupiipun korkeus täytä kansallisia vaatimuksia, eikä savupiipun katto- tai seinäpäivientä ole toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Mukavuudet kesämökille – näin onnistut kylpyhuoneen ja vesi-WC:n rakentamisessa

Yhä useampi suomalainen kaipaa mökillään WC:ltä ja kylpyhuoneelta samaa mukavuutta, mihin on kaupungissa tottunut. Asiointi pikkulassa pimeässä tai sateessa ei ole sellaista.

Kylpyhuoneratkaisuihin erikoistunut Geberit käsitteli kesällä tiedotteessaan sitä, mitä vesi-WC:n ja kylpyhuoneen rakentaminen mökille edellyttää. Ennen töihin ryhtymistä on hyvä selvittää monia niin käytännön tekemiseen kuin rakennuslupiin liittyviä asioita.

Ensimmäinen askel on selvittää, tarvitseeko suunniteltu rakennustyö luvan. Useimmiten kylpyhuoneen tai WC:n rakentaminen vaatii sellaisen, varsinkin jos hankkeeseen liittyy vesijohto- ja viemäroinitöitä tai rakennuksen laajentaminen. Lupa haetaan kunnan rakennusvalvonnasta, ja siihen tarvitaan yleensä avuksi pätevä rakennussuunnittelija.

Lisäksi mikäli mökillä ei ole aiemmin ollut vesihuoltoa, tarvitaan usein myös suunnitelma jätevesijärjestelmästä ja mahdollisesti ympäristöviranomaisen hyväksyntä.

Vesihuolto – mistä vesi tulee ja mihin se menee?

Geberit muistutti WC:n ja kylpyhuoneen vaativan luotettavan veden saannin ja tehokkaan jätevesien käsittelyn. Helpoin tilanne on taajamien lähellä sijaitsevilla kesäasunnoissa, jotka voivat liittyä kunnalliseen vedenjakeluverkostoon. Toisaalta mitä kauempana mökki sijaitsee kunnallisesta runkoverkosta tai osuuskunnan päälinjasta, sitä kalliimmaksi liittyminen tulee.

Ennen päätöstä kannattaa pyytää tarjous paikalliselta vesilaitokselta tai osuuskunnalta, sillä kustannukset voivat vaihdella jopa naapuritonttien välillä. Myös vaihtoehtoja, kuten omaa porakaivoa

ja harmaavesisuodatinta kannattaa vertailla, jos kunnallinen liitymä osoittautuu liian kalliiksi.

Jätevedet jaetaan harmaisiin vesiin, joita ovat tiski- ja pesuvedet, sekä WC:n mustiin vesiin, jotka vaativat tehokkaampaa puhdistamista. Jos mökiltä on kohtuullisen etäisyyden sisällä yhteys kunnalliseen viemäriverkostoon, mustat jätevedet tulee yleensä ohjata sinne. Muussa tapauksessa mökille pitää rakentaa saostuskaivo tai pienpuhdistamo. Harmaille vesille riittää, että ne suodatetaan ennen maahan imeyttämistä.

Talotekniikka – vettä säästävä WC-istuin on fiksu valinta kesäkotiin

Kylpyhuone vaatii kunnollisen vedeneristyksen, lattiakaadon, ilmanvaihdon ja lämmityksen – aivan kuten kaupungissakin. Mökkiolosuhteissa näiden toteuttaminen

vaatii kuitenkin enemmän suunnittelua. Lattiamateriaalin valinnassa on tärkeää suosia kosteuden ja kulutuksen kestäviä ratkaisuja. Vesiputket ja viemärit tulee asentaa niin, etteivät ne jäädy talvella – tai vaihtoehtoisesti ne pitää pystyä tyhjentämään talvikaudeksi.

Jos vesijärjestelmät pitää tyhjentää talven ajaksi, kannattaa tämä huomioida jo kalusteita valitessa.

– Vesilukkoihin pitää päästä kätevästi käsiksi, ja ne pitää olla helposti irrotettavissa, muistuttaa Geberitin tuotepäällikkö **Marko Polvi**. Myös vettä säästävät huuhtelutekniikat ovat kesäasunnoilla arvoisaan, etenkin jos mökki sijaitsee kunnallisen jätevesijärjestelmien ulkopuolella ja ylimääräisiä likavesiä ei kaivata.

– Kun jätevedet kerätään umpisäiliöihin, kannattaa tietenkin suosia tekniikoita, jotka säästävät vettä, Polvi sanoo.

Rakentamisessa orastavaa elpymistä – uhkaako kansallinen regulaatio hidastaa alan toipumista entisestään?

Puutuoteteollisuus ry ilmaisi kesäkuussa huolensa siitä, että lausunnoilla olevat rakennusten energiatehokkuusasetukset nostaisivat esityksessä muodossa merkittävästi niin uudis- kuin korjausrakentamisen kustannuksia ja hidastaisivat näin alan toipumista.

– Yksittäisten rakennevaatimusten korostaminen lausuntoluonnoksessa rajoittaa teknologianeutraalia lähestymistapaa ja ohjaa suunnittelua pois resurssiviisaasta ja ilmastokestävästä kokonaisratkaisusta. Rakennusten energiatehokkuutta tulee tarkastella kokonaisenergiankulutuksen ja ilmastovaikutusten näkökulmasta – ei yksittäisten U-arvojen perusteella, toteaa Puutuoteteollisuuden toimitusjohtaja **Matti Mikkola**.

Puutuoteteollisuus on huolissaan regulaation vaikutuksesta orastavaan rakentamisen kasvun.

– Asetusluonnos sisältää perusteltuja tavoitteita energiatehokkuuden lisäämiseksi, mutta sen soveltamisessa on tärkeää säilyttää rakentamisen tekninen ja taloudellinen realismi sekä tu-

kea vähähiilisten ratkaisujen, kuten puurakentamisen, kehitystä ja kilpailukykyä, Mikkola jatkaa.

Suhdannetilanne tarjoaa mahdollisuuden, mutta epävarmuudet varjostavat näkymiä

Forecon Oy:n mukaan asuntoaloitusten määrä (vuosisumma) on tällä hetkellä noin 18 500 asuntoa, jossa on tuhannen asunnon nousu vuodenvaihteeseen verrattuna. Aloitusten pie-nessä virkistymisessä on suuria alueellisia eroja – erityisesti Turun ja Tampereen seutu erottuvat kasvun vetureina. Uusien ja vanhojen asuntojen suuri hintaero hidastaa kuitenkin edelleen uusia aloituksia monilla alueilla.

Muun kuin asuntorakentamisen kehitys näyttää huolestuttavalta – aloitusten määrä laski noin neljänneksellä, vaikka vielä alkuvuodesta arvioitiin merkittävää 10 % kasvua.

Puurakentamisen osuus talonrakentamisessa on pysynyt reilussa neljänneksessä viime vuosina, mikä osoittaa materiaalin kysynnän vakauden. Puukerrostalojen markkinaosuus on kään-

tynyt hienoiseen nousuun vaikean viime vuoden jälkeen. Omakotitaloista jopa yli 90 % toteutetaan puurakenteisina. Toimitilapuolella julkisten puurakennusten osuus on kasvanut samalla kun liike- ja toimistorakennusten osuus on laskenut.

Kustannuskehitys tukee rakentamista – ainakin toistaiseksi. Vaikka yksittäisten materiaalien hinnat ovat nousseet, tarjoushintaindeksi on laskenut yli 10 % vuoden 2023 huipulta. Tämä luo tilaajille mahdollisuuden edistää toteutuskelpoisia hankkeita suhdanteen ollessa rakentajalle suotuisa.

Rakentaminen onkin Puutuoteteollisuus ry:n mukaan toipumassa, mutta herkässä vaiheessa. Vaikka tarjoushinnat ovat laskussa ja asuntorakentamisessa näkyy orastavaa elpymistä, esitetyt energiatehokkuusvaatimukset (EPBD) uhkaavat nostaa kustannuksia ja jarruttaa kehitystä. Uusien säädösten pelätään ohjaavan ratkaisuihin, jotka voivat lisätä rakentamisen päästöjä, heikentää teknologista valinnanvapautta ja hidastaa koko alan elpymistä – erityisesti silloin, kun markkinat näyttäisivät valmiilta nousuun.

Kaikki lämpöpumput tarvitsevat sekä kiinteistön omistajan toimenpiteitä että aika ajoin ammattilaisen huoltoa.

Teksti: Ulla Sirén

Turvallista lämpöä omaan kotiin

Olipa käytössä sitten mikä tahansa lämmitysjärjestelmä, fiksu omakotiasuja varmistaa talonsa lämmityksen kunnon hyvissä ajoin ennen lämmityskauden alkua. Huoltoa kun voi olla vaikeampi saada alan kiireimpään sesonkiaikaan – ainakaan nopeasti.

Lämmitysjärjestelmän syyshuolto kuuluu asiaan, kun omakotitaloa valmistellaan pitkää talvea varten. Eri lämmitysjärjestelmät vaativat erilaista huoltoa ja huomiota; esimerkiksi erilaiset lämpöpumput pitää huoltaa ja puhdistaa säännöllisesti, kun taas sähkölämmitys on

käytännössä huoltovapaa järjestelmä. Kodin lämpö pysyy kaikissa tapauksessa turvallisena, kun laitteet on puhdistettu ja säädetty oikein alkavaa kylmää kautta ajatellen.

Syksy on lämmitysjärjestelmien asentajien ja huoltajien kiireisintä aikaa, joten on hyvä tarkistaa kodin jär-

jestelmän toiminta ja tarvittaessa varata huolto ajoissa.

Helpot ja huoltovapaat

Kaukolämpö on paikallisesti tuotettua lämpöenergiaa, jonka hinta pysyy melko vakaana, koska se ei ole riippuvaista kansallisesta tai kansainvälisestä energiantuotannosta. Toisaalta liittymis- ja käyttömaksut voivat olla korkeat suhteessa muiden lämmitysmuotojen hintoihin. Mikäli kaukolämpöverkkoon liittyminen on mahdollista, se on omakotiasujalle suhteellisen helppo ratkaisu. Kaukolämpö on palvelu, jonka ylläpito, korjaukset ja ylipäättään kaikki huolehtiminen järjestelmän toimimisesta ovat palveluntuottajan vastuulla. Kodissa olevien lämmönjakolaitteiden huollosta ei ole paljon vaivaa, ja ne ovat li- säksi pitkäikäisiä. Jos laitteet pidetään

koko ajan kunnossa, yksien ja samojen käyttöaika on yli 20 vuotta.

– Kaukolämpö on kohtalaisen vähähuoltainen, sanoo liiketoiminta-johtaja **Tomi Hautakoski**.

Kiinteistön omistaja on itse vastuussa kiinteistössä olevasta laitteiston kunnosta, ja jotkut energiayhtiöt tekevät siitä asiakkaan kanssa jopa sopimuksen, jossa velvoite määritellään. Hautakoski muistuttaa, että laitteiston kuntoa pitää seurata tarkkailemalla, että siitä ei esimerkiksi kuulu ylimääräisiä ääniä. Lämmityspiiriin sihti pitää puhdistaa vuosittain, kuten kaikissa vesikiertoon perustuvissa lämmitysjärjestelmissä.

– Huoltovapain lämmitysjärjestelmä on ilman muuta sähkö, Hautakoski toteaa.

Sähkölämmitystä ei voi huoltaa itse, eikä se sinänsä tarvitse huoltoa. Oli käytössä sitten suora tai varaa-

ONKO SÄILIÖSI HUOLLON TARPEESSA ?

**P. (015) 424 520
0400 655 649**

SÄILIÖIDEN

- puhdistukset
- tarkastukset
- korjaukset
- poistopuhdistukset

**Hiekkapuhallukset
Vesihiekkapuhallukset
Maalaukset**

www.suomensailiohuolto.fi

va sähkö, lattia-, katto- tai jokin muu lämmitys, ainoa asia, jonka omistaja voi tehdä, on katsoa, että laitteet ja termostaatit ovat ehjiä. Termostaattien säätö on toki hyvä tarkistaa ennen lämmityskauden alkua, ja varmistua, että märkätiloissa lämmitys on päällä kesän jälkeen.

**Suosittu
ilmalämpöpumput**

Erilaiset pumpuilla toimivat lämmitysjärjestelmät perustuvat lämpöenergian siirtoon ilmasta tai maan sisältä. Niiden vahva etu on, että ne tuottavat päästötöntä lähienergiaa koko kiinteistön lämmitykseen tai hybridilämmityksen yhtenä osana. Kiinteistön omistajalta ne vaativat jonkin verran huoltotöitä ja lisäksi ammattilaisen tekemiä tarkistuksia.

Suosittu energiatehokas ilmalämpöpumppu eli ilma-ilmalämpöpumppu ei yksinään riitä lämmittämään omakotitaloa Suomen olosuhteissa, eikä sillä voi lämmittää kotitalouden käyttövedtä eikä liittää sitä vesikiertoiseen järjestelmään. Talviasuttavissa taloissa se toimii parhaiten osana hybridilämmitystä jonkin toisen lämmitysjärjestelmän rinnalla.

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpöenergiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

Laitteistoon kuuluu lämmitettävään tiloihin asennettava sisäyksikkö ja rakennuksen ulkoseinustalle kuuluva ulkoyksikkö. Niitä voi huoltaa itse puhdistamalla lämmityspiirin sihtin sekä ulkoyksikön rutilän ja tuulettimen. Ammattilaisen tekemässä huollossa puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Keväällä on myös hyvä varmistaa laitteen kondenssivesiputken toimiminen kaatamalla sen läpi vettä, jotta tiedetään, että missään ei ole tukoksia.

Tarkkana sihtien kanssa

Ilma-vesilämpöpumppu toimii kuten ilmalämpöpumppu, mutta lämpö siirtyy vesivaraajaan eikä suoraan ilmaan. Se lämmittää talouden käyttöveden, mutta huoneilman jäähdyttämiseen se ei sovellu yhtä helposti kuin tavallinen ilmalämpöpumppu. Poistoilmalämpöpumpun toimintaperiaate on käytännössä samanlainen, mutta se ottaa lämmön talosta poistettavasta ilmasta, siirtää sen vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään ja lämmittelee siten myös lämpimän käyttöveden. Poistoilmalämpöpumpun toiminta edellyttää siis, että ilmastointi on riittävän tehokas, jotta poistoilmaa riittää.

Maalämpö on pumppujärjestelmistä vanhin. Maalämmitystä on käytetty omakotitaloissa 1970-luvulta alkaen, ja kalliista alkuinvestoinnista huolimatta se on ollut suosittu. Hyötyjä on paljon, koska maalämpö lämmittää sekä rakennuksen että käyttöveden ja kesällä sen energiakaivoa voi hyödyntää sisäilman viilentämisessä.

Samat huolto-ohjeet pätevät periaatteessa kaikkiin lämpöpumppuihin, paitsi että maalämpöpumpussa puh-

distettavia sihtejä on kaksi, ilmavesilämpöpumpuissa yksi. Ilmalämpöpumpun huolto on hyvä teettää ammattilaisella. Silloin puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Maa- ja ilmavesilämpöpumppujen huollossa puhdistetaan sihtit, tarkistetaan paineet ja optimoidaan laitteisto toimimaan kiinteistön tarpeiden mukaan.

– Ensimmäinen huolto tehdään yleensä käytöstä riippuen yhdestä kolmeen vuotta asennuksen jälkeen. Sen jälkeen parin kolmen vuoden välein, Tomi Hautakoski neuvoo.

**Lämmittävät kattilat
työllistävät**

Lämmityskattiloihin perustuvat lämmitysjärjestelmät tarkoittavat, että jotain ainetta poltetaan lämmitysenergiaksi. Puhutaan tulesta, savusta ja noesta, ja silloin puhutaan aina myös sekä savukanavien että laitteiston tiheistä puhdistuksista ja huolellisesta seurannasta. Ne vaativat huoltoa jopa pari kertaa vuodessa, eivät pelkästään uuden lämmityskauden edellä.

Lämmityskattiloista lämpö siirtyy useimmiten vesikiertoiseen järjestelmään, joka siis lämmittää myös talouden käyttöveden. Myös ilmaan lämpöä puhaltava järjestelmä on mahdollinen.

Kauimmin tunnettu kattilaa käyttävä lämmöntuototapa toimii öljyllä, aikaisemmin myös koksilla tai kivihiihellä. Öljyllä lämmittäjän säännöllisiä tehtäviä ovat öljypolttimen suuttimen ja savukanavan puhdistuttaminen.

Puupelletistä on tullut tavallinen lämmitysöljyn korvaaja. Pelletti on puusta valmistettu polttoaine, jota syötetään ruuvikuljettimen avulla lämmityskattilan polttimeen. Kattilat ovat jälkipolttokattiloita, mikä tarkoittaa, että pellettien palaessa syntyvät palokaasut poltetaan uudelleen, jolloin syntyy ensimmäistä polttokertaa korkeampi lämpötila ja pellettilämmityksestä saatava hyöty kasvaa.

Puu palaa aina epäpuhtaammin kuin öljy, joten pellettilämmitys vaatii paljon huoltotyötä. Polttimon ja savukanavien huolto pitäisi teettää ammattilaisella kahdesti vuodessa.

– Pelletinsyöttölaite eli ruuvikuljetin pitää puhdistaa samaten kaksi kertaa vuodessa, samoin koko pellettikattila. Myös öljykattila ja öljypolttimon suutin puhdistetaan kerran vuodessa, Tomi Hautakoski selittää.

Hän muistuttaa, että vaikka kattilan ja syöttölaitteen puhdistus on omin avuin mahdollista, hyvin harva osaa tehdä sen oikein. Jos puhdistaminen laiminlyödään tai tehdään huolimattomasti, laitteisto voi mennä jumiin tai siihen tulee muita toimintahäiriöitä.

Halko ja klapi, pelastajat

Perinteistä uunilämmitystä ei kaikissa yhteyksissä luokitella lämmitysjärjestelmäksi. Sitä käytetäänkin nykyään harvoin yksinään, mutta se sopii hybridilämmityksen osaksi sekä ennen kaikkea kodin viimeiseksi hätävarajärjestelmäksi.

PALOTURVALLISUUS KUNNOSSA?

TULISIJOJEN JA SAVUHORMIEN NUOHOUS

- Hormi- ja tulisijatarkastukset
- Hormien kunnostuspalvelu

HYVÄ SISÄILMASTO

Terveysttä, hyvinvointia ja elämisen laatua.

ILMANVAIHTOLAITTEIDEN

- huolto ja puhdistus
- ilmanvirtamittaus- ja säätötöyt

Vaihtosuodattimet asuntoilmanvaihtoon ▪ Varaosapuhaltimet / siipimoottorit

» mikkelinuohoustoimi.fi » puh. 050 576 3646

**Suomen
Energiasaneeraus**

**MAALÄMPÖ- JA
ILMAVESILÄMPÖPUMPUT**
Soita ja varaa maksuton kartoitus
jo tänään!

WWW.SUOMENENERGIASANEERAUS.FI
0290022999

Suhtautuminen uuni- ja takkalämmitykseen on näinä aikoina kaksijaakoista. Puun poltto lisää hiukaspäästöjä, mutta vaikean energia- tai muun kriisin kohdatessa puulämmitys toimii ilman mitään muuta energialähdettä. Se olisi siis ainoa varma kodin lämmön pelastaja, jos kaikki muut energiansiirtomahdollisuudet pettäisivät.

Omakotitaloihin on suositellaan juuri siitä syystä hankkimaan ainakin yksi varaava takka tai uuni ja jonkinmoinen polttopuuvaramo. Uunien kunto kannattaa tarkistaa ennen pakastan tuloa, jotta ne ovat varmasti otettavissa käyttöön, vaikka käyttö ei olisi säännöllistä.

Ympärivuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tar-

kistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

Poltettiinpa uuneissa tai kattilasas mitä tahansa, savukanavien puhdistus on tehtävä säännöllisesti, ja se edellyttää myös seinä- ja lapetikkaiden sekä kattosiltojen kunnossapitoa, sillä työ on päästävä tekemään katolta käsin. Alhaalta ylöspäin tehtävä puhdistus ei riitä, paitsi satunnaisesti hätävarana.

Jos nuohous laiminlyödään, vaarana on sekä nokipalon syttyminen hormissa että tarkastamattomissa piipuissa mahdollisesti lymyävät halkeamat. Molemmissa tapauksissa tuli voi päästä irti ja levitä talon rakenteisiin.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja Tomi Hautakoski, Lämpöykkönen Oy ■

Pixabay

Kotipihan kukkaloisto saattaa olla näyttävimmillään alkusyksyllä.

Pixabay

Ruskalehdet ja kauniit marjat elävöittävät pihaa talven tulloon asti.

Talvi-istutukset kaunistavat pihaa koko kylmän kauden ajan.

Freepik

Teksti: Ulla Sirén

Syyspiha kaikilla vivahteilla, kiitos

Ilmojen viileneminen ja päivien lyheneminen ei tarkoita puutarhanautintojen loppua. Kotipihan syystöihin kuuluu monenlaista hauskaa puuhaa, mutta ei tunnelmastakaan tarvitse tinkiä, vaikka pimeä pyrkii nurkkiin ilta illalta aikaisemmin. Loppukesän ja syksyn kauneus on ainutlaatuista, ja sitä voi kotipihassakin korostaa monin keinoin. Jos hämäryys kaikesta huolimatta tuo haikeuden tullessaan, voi muistuttaa itselleen, että syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät.

Kotipihan voi rakentaa ympärivuotista oleskelua ajatellen. Eri vuoden-aikojen pihatunnelmien luomiseen ei tarvita mitään monimutkaista, vaan oikeilla valinnoilla ja ajatustyöllä pääsee pitkälle. Pihat voivat olla jopa kauneimmillaan alkusyksyllä, kun perennojen värikäs kukkaloisto pääsee oikeuksiinsa. Suomen kesä on niin lyhyt, että lämpimänä syksynä joidenkin kasvien kukinta jatkuu

vielä, kun puiden lehdet kellastuvat ja putoavat. Talvi-istutuksilla ja sopivalla valaistuksella puolestaan pihan saa näyttämään kauniilta siinäkin vaiheessa, kun kylmyys ja pimeys ottavat lopullisesti vallan.

ProAgria Keski-Suomen sekä Keski-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten puutarha-asiantuntija **Riitta Peräinen** rohkaisee kotipuutarhureita nauttimaan syyskaudesta niin monel-

la tavalla kuin suinkin.

Istuta värejä ja ikivihreää

Jos haluaa pihan kukkivan syksyllä, pitää tietysti valita mieluisimmat syyskukat. Esimerkiksi syysleimu, syysasteri ja komeamaksaruoho kukivat näyttävästi vielä syyskuussa, samoin monet daalijat ja ruusut.

Riitta Peräinen kehottaa ottamaan

huomioon myös pensaskasvit, sillä puiden ja pensaiden lehdet pitävät yllä luonnon väriloistoa, kun kukat ovat jo luovuttaneet. Monet hyöty- ja koristepensaat ovat näyttäviä sekä kukinta-aikaan että syysasussaan. Esimerkiksi höyhenpensas kukkii touko-kesäkuussa kevein valkoisin kukin ja lehahtaa syksyllä heleän oranssin-keltaiseksi. Keijuangervon kukat ovat vaaleanpunaiset, mutta syysväritys

tummanpunainen tai purppurainen. Myös pihlajat ja monet marjapensaat, kuten aronia, ovat loistokkaita syyspihan värittäjiä.

Nykyään on tarjolla runsas valikoima erilaisia havukasveja, myös pienikokoisia lajikkeita, jotka mahtuvat kasvamaan ahtaissakin pihoissa. Peräinen neuvoo istuttamaan havukasveja rinnakkain värikkäiden kukkien ja pensaiden kanssa. Samaan ryhmään voi sijoittaa aikaisin keväällä kukkivia sipulikukkia, kesäperennoja sekä kasveja, joilla on kaunis syysväri. Ikivihreät havut korostavat vuorollaan kaikkien värikkäiden kasvien loistoa ja lisäävät kasviryhmissä syvyyden vaikutelmaa. Ne jäävät myös kaunistamaan talvisen valkeaa pihaa.

Valolla on monta tehtävää

Suomessa on pitkä syksy, hämärää ja pimeää riittää monen mielestä enemmän kuin tarpeeksi. Tosin suomalaiset osaavat nauttiakin hämärän hetkistä, ja syksyn ja talven kuukausina pihoja koristellaan mieluusti lyhdyin ja erilaisin kausi- ja jouluvaloin. Kiinteät ulkovalotkaan eivät ole olemassa vain turvallisuuden vuoksi, vaan niillä on erilaisia tehtäviä.

Riitta Peräinen suosittelee miettimään koko pihavalaistuksen siten, että se korostaa pihan tunnelmaa ja viihtyisyyttä.

– Koko pihaa ei tarvitse valaista tasisen kirkkaasti. Suosittelen, että kulkutiet valaistaan hyvin, mutta muulla alueella voi kokeilla erilaisia kohdevaloja, hän sanoo.

Matalat valaisimet, jotka valaisevat pensaita tai kasviryhmiä alhaalta päin, saavat syysvärit hehkumaan pimeälläkin. Peräinen muistuttaa, että kun valon asettaa kasviryhmän taakse, sen saa näyttämään suuremmalta. Yksittäinen valaistu kohta pihassa lisää syvyysvaikutelmaa ja tilan tuntua pienessäkin pihassa. Lisää pieniä valoeffektejä voi kehittää kausivaloista ja lyhdyistä sekä esimerkiksi valaistusta kasvihuoneesta tai pergolasta.

– Jos pihassa on talvellakin oleskelupaikka tai esimerkiksi ruukkuihin tehtyjä talvi-istutuksia, niitä voi korostaa valolla, Peräinen ehdottaa.

Pihankin voi sisustaa

Nykyaikaiset pihat ovat sisustetumpia ja kalustetumpia kuin menneinä vuosikymmeninä on ollut tapana. Osa puutarhahuonekaluista kestää ulkona sateessa ja pakkasessakin, joten kaikkia oleskeluryhmiä ei välttämättä tarvitse purkaa ilmojen viilennyttyä. Kukka-astioita voi hyödyntää ympäri vuoden, mikäli ne kestävät jäätymistä, ja sommitella niihin asetelmia kanervista, sypresseistä, koristekaaleista ja muista talvikasveista.

Valaistu pergola tai kasvihuone sopii oleskelunurkkauksen taustaksi ja samalla tuulensuojaksi. Viihtyisyys ympäri vuoden kannattaa ottaa huomioon jo silloin, kun pihaa suunnitellaan.

– Tärkeintä suunnitteluvaiheessa on miettiä oma tarve, se mihin pihaa tai puutarhaa halutaan käyttää, Riitta

Peräinen muistuttaa.

Puita ja pensaita valitessa ja istutusalueita suunniteltaessa tehdään laji- ja värivalinnat myös tulevia syksyä ajatellen. Peräinen neuvoo miettimään ennen kasvin valintaa huolellisesti, minkä näköinen ja kokoinen se on täysikasvuisena.

– Puiden ja pensaiden taimien kanssa tehdään helposti se virhe, että ne istutetaan joko liian lähelle toisiaan tai sellaiseen kohtaan, jossa ne eivät voi kasvaa suuriksi – esimerkiksi liian lähelle rakennusta tai varjostamaan pihan aurinkoisinta nurkkausta, hän huomauttaa.

Sama koskee istutusaluetta, jonka toivotaan kukkivan kevästä pitkälle syksyyn. Iso yhtenäinen istutusalue on näyttävämpi ja pihan hoidon kannalta helpompi kuin pienet kukkapenkit siroteltuna sinne tänne, mutta aluetta ei kannata ahtaa liian täyteen. Havut, pensaat ja suurikokoiset perennat tarvitsevat tilaa juuristolleen.

Puutarhassakin trendinä on nykyään luonnon monimuotoisuus. Se tarkoittaa elintilan tarjoamista mahdollisimman monille luontokapaleille; niinpä sekä pihan suunnittelussa että hoidossa on muodikasta huomioida myös linnut, siilit, kotipuutarhurin apulaisina toimivat pikkuötökät ja muut suojaa ja ravintoa kaipaavat lajit.

Puutarhatöitä pakkasiin asti

Syksy on puutarhassa tulevan kesän valmistelun aikaa. Istutuksiin se sopii loistavasti, sillä monet kasvit lähtevät parhaiten kasvuun, kun kosteutta on riittävästi. Astiataimia voi Riitta Peräisen mukaan istuttaa milloin tahansa maan ollessa sula, mutta syksyllä kastelusta on vähimmin vaivaa.

Ainoastaan paljasjuuriset kasvit sekä jotkin hyvin herkät lajit, kuten pensasmustikat, täytyy istuttaa keväällä ja havut mieluiten jo syyskuussa, jotta ne ehtivät juurtua ennen maan jäätymistä. Myös perennapenkkiennoston kuuluu syksyyn.

– Helppo nyrkkisääntö on, että keväällä kukkivat perennat jaetaan syksyllä ja syksyllä kukkivat keväällä, Peräinen neuvo.

Kevään sipulikukat ovat syksyn tärkein istutustehtävä, jos haluaa kukkivan pihan huhtikuusta alkaen. Sipulit kannattaa laittaa vasta kylmään maahan, jotta ne eivät ala pyrkiä pintaan vielä syksyllä. Niiden istutuskausi jatkuu maan jäätymiseen asti.

Syyslannoitus taas suositellaan tehtäväksi jo elokuussa, koska kasvit alkavat silloin kerätä ravinteita seuraavaa kasvukautta varten.

– Kun lehdet putoavat, kasvi on jo mennyt lepotilaan eikä enää hyödy ravinteista, vaikka niitä olisi tarjolla. Lannoitteet jäävät maahan, mutta sade- ja sulavesien mukana ne voivat huuhtoutua pois, Riitta Peräinen selittää.

Syyslannoitteen pitää sisältää kaliumia ja fosforia, mutta ei typpeä, jota kasvit tarvitsevat kasvukauden alussa.

RANTAKYLÄN KUKKA

Kaikki kukkasidonnat ja ruukkukukat, viherkasvit, ulkokukat, alaan liittyvät palvelut (pihatyöt, kotiin-kuljetukset, neuvonta yms.) Tervetuloa tutustumaan!

Puusepätie 5, Mikkeli
044 978 4353
info@rantakylankukka.fi
www.rantakylankukka.fi

Avoinna:
ma-pe 9-17
la 9-14
su 10-15

facebook.com/rantakylankukka

Freepik

Tulppaanit ja muut sipulikukat palkitsevat syksyn ahertajan heti keväällä.

Muista ainakin nämä:

Elokuu: Tee syyslannoitus sitä tarvitseville kasveille, jaa keväällä kukkivat perennat, kunnosta perennapenkit.

Syyskuu: Jos haluat istuttaa havukasveja, tee se nyt. Mieti talven tunnelmavalojen sijoittelu. Mieti, keksisitkö jotain uutta syksyn iloksi.

Lokakuu: Poista kukkaruukuista ränsistyneet kevät-kukat ja laadi tilalle talvi-istutukset. Haravoi paksut lehtikerrokset pois nurmikolta ja puhdistaa kulkutiet lehdistä. Korjaa hyötykasvien loppusato.

Marraskuu: Istuta viimeiset sipulikukat. Suojaa arimmat kasvit havuilla, kun maa on jäänyt.

Pensaiden leikkauksia ja haravointia

Useimpia pensaita ja puita voi leikata syksyllä, esimerkiksi viimeistellä keväällä tehtyjä muotoiluleikkauksia ja poistaa vioittuneita ja kuivuneita oksia. Loppusyksyn töihin kuuluu myös lehtien haravointi, jonka tarpeellisuudesta esitetään vaihtelevia mielipiteitä.

– Suosittelen poistamaan ainakin paksut lehtikerrokset, kuten vaah-teran ja tammen lehdet. Niiden alla nurmikko voi homehtua ja tukehtua, Riitta Peräinen neuvo.

Myös kulkutiet kannattaa puhdistaa lehdistä, jotka voivat syysateiden

kastelemina olla petollisen liukkaita. Sen sijaan nurmikoille, perennaluille, kasvimailla ja pensaiden alle voi hyvin jättää ohuen kerroksen lehtiä, mielellään ruohonleikkurilla silputtuna, lisäämään multakerrosta ja suojaamaan kasveja pakkaselta.

Varsinainen kasvien talvisuojaus riippuu lajista sekä odotettavissa olevasta lumimäärästä. Niissä osissa maata, joissa lumipeite on aina paksu, talvisuojausta ei paljonkaan tarvita. Sen sijaan Etelä-Suomen vähälumisilla seuduilla arimmat kasvit, kuten jaloruusut kannattaa suojata havuilla. Se tehdään kuitenkin vasta, kun talvi on tuloillaan ja maa alkaa jäätyä kovaksi. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalkkari auttaa, kun talon ylläpito käy liian työlääksi

Pihatyöt ja muut kodin ylläpitotoimet ovat monille omakotiasujille mukavaa puuhastelua, mutta vaativat myös melkoisesti aikaa ja jaksamista. Ei siis mikään ihme, että omakotitalkkareiden palvelujen kysyntä on ollut viime vuosina vain kasvussa.

Vaikka vuodenajat vaihtuvat, omakotitalossa tekemistä riittää. Talvella työllistävät esimerkiksi lumityöt, kesällä nurmikon leikkuu ja muut puutarhatyöt, syksyllä taas pensassavotta ja lehtien haravointi – ja joillain vielä kaiken muun päälle klapien teko ja sisään kantaminen. Näiden ohella omakotiasujan on huolehdittava toki myös kotinsa siivouksesta, monenlaisista asioinneista ja pienistä korjauksista niin talon sisä- kuin

ulkopuolellakin.

Vähemmälläkin saisi päivänsä täytettyä! Asiaa ei helpota se, että usein noiden askareiden tekoa voi vaikeuttaa sairaus, korkea ikä tai jokin muu pysyvä tai väliaikainen este. Joku saattaakin jo harkita talonsa myyntiä, mikäli sen ylläpito alkaa käydä liian kuormittavaksi.

Muuttaminen ei ole kuitenkaan ainoa ratkaisu ongelmaan. Avuksi voi ottaa omakotitalkkarin – mikäli sel-

lainen vain omalta alueelta sattuu löytymään.

Omakotiyhdistykset ylläpitäneet talkkaritoimintaa

Omakotitalkkaritoiminta on ollut Varsinais-Suomessa vahvaa, toteaa **Harri Nurmi**, Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirihallituksen puheenjohtaja. Hän on ollut mukana

toiminnassa vuodesta 2001 alkaen, jolloin piiriyhdistys oli jo aloittanut talkkaritoiminnan koordinoinnin paikallisyhdistystensä tueksi. Omakotiasujien talkkaripalvelujen tarve oli tuolloin havaittu jo Suomen Omakotiliiton tasolla, mutta kaikilla paikallisyhdistyksillä ei ollut resursseja järjestää palveluja jäsenilleen itse.

– Silloin työllistämispuna oli projektiraha, joka saatiin vuodeksi tai

kahdeksi vuodeksi. Samalla työntekijöiden palkkakuluihin yhdistys sai palkkatukea, Nurmi kertoo.

Työntekijät on olleet pääosin pitkäaikaistyöttömiä, jotka on työllistetty paikallisyhdistyksille omakotitalkkareiksi työllistämistuen eli palkkatuen avulla. Näin yhdistyksille ei ole koitunut mahdollisia kuluja toiminnan pyörittämiseen, ja yhdistysten jäsenille on voitu tarjota tarpeellisia palveluja avuksi talon ja tonttien ylläpitoon. Nurmi lisää omakotiyhdistysten toimivan omakotitalkkareiden virallisena työnantajana. Piirijärjestön tuella myös asiaan kuuluvat vastuu- ja tapaturmavakuutukset ovat hoituneet sujuvasti yhdistyksille.

– Jos omakotitalkkari tekee asiakkaan luona tahattoman vahingon, meidän vakuutus on tarvittaessa turvana korvaamaan sen.

Omakotitalkkarilta edellytetään monipuolista osaamista

Nurmi on ollut aktiivisesti mukana omakotitalkkaritoiminnan organisoinnissa jo yli 10 vuoden ajan. Hän toteaa talkkaripalveluiden kysynnän olleen vain kasvamaan päin.

– Parhaimmillaan tässä Varsinais-Suomen piirissä on ollut yli 50 omakotitalkkaria töissä. Viime vuonna-kin meillä oli kolmisenkymmentä talkkaria.

Asiakkaat ovat arvostaneet talkkaripalveluja, mutta myös omakotitalkkarit itse ovat kokeneet työnsä mieluiseksi. Piirijärjestön edustajana Nurmi on ollut haastattelemassa useita heidän talkkareistaan ja myös vastaillut tehtävästä kiinnostuneiden yhteydenottoihin.

– Työ on hyvin itsenäistä ja vapaa- ta. Vaikka talkkarilla on työnohjaaja, hän ei pyöri selän takana.

Olipa kyseessä sitten hiekoitus tai lumityöt, haravointi tai pensaidenleikkuu tai vaikkapa terassin tervaus, omakotitalkkari pääsee hyödyntämään taitojaan ja kokemustaan muiden hyväksi.

– Henkilöstä riippuen klapeja on hakattu ja kannettu sisälle, Nurmi toteaa. Vaikka kaikilta omakotitalkkareilta edellytetään toki jonkinasteista kädentaitoa ja kykyä monenlaisiin tehtäviin, hän huomauttaa osan heistä olevan hyvinkin käteviä käsistään. Varsinaista ammattitaitoa omakotitalkkarin tehtävä ei kuitenkaan vaadi.

– Oli eräskin henkilö, joka osasi korjata ruohonleikkureita, mutta osatyökykyisenä ei voinut olla enää niissä hommissa. Hän pystyi kuitenkin tekemään näitä töitä, mitä meillä oli tarjota.

Tärkeä apu kotona asumisen helpottamiseen

Nurmi arvioi omakotiasujien kaipaavan talkkariapua eniten esimerkiksi haravointiin, nurmikonleikkuuseen ja pensaiden leikkaukseen. Monet asiakkaista ovatkin tyyppillisesti iäkkäitä henkilöitä, joilta kodin tai mökin pihatyöt ei

enää onnistuisi aivan omin voimin. – Asiakkaat ovat pääasiassa sellaisia, että jos talkkaritoimintaa ei olisi, osa heistä olisi aikamoisessa pulassa, Nurmi huomauttaa.

Esimerkiksi jalkavaivainen ei välttämättä pysty enää tekemään kodin puutarhanhoitoa tai nurmikonleikkuuta omin voimin. Omakotitalkkari voi puolestaan istuttaa kukatkin asiakkaan puolesta, jos on tarve.

Kotitalkkaripalveluiden avulla voidaan auttaa ihmisiä, jotka pärjäävät muuten kotonaan hyvin, mutta eivät jaksakaan tehdä raskaampia kotitöitä, Nurmi summaa. Palvelut ovat siis merkittäviä myös yhteiskunnan tasolla: se, että henkilö pystyy asumaan kotonaan omakotitalkkarin palvelujen tuella, tulee yleisesti ottaen edullisemmaksi kuin tämän siirtyminen laitoshoidon.

– Autetaan pihahommissa, pestään ikkunoita, käydään kaupassakin, hän mainitsee esimerkkinä.

Aivan kaikkea omakotitalkkarit eivät kuitenkaan voi tehdä:

– Omakotitalkkari tekee sellaisia töitä, joita asukas itsekin tekisi normaalityönsä. Ammattitaitoa vaativia töitä ei tehdä, Nurmi painottaa. Esimerkiksi sähköasennukset, katolle kiipeäminen tai isojen pihapuiden kaato on siis syytä jättää niihin erikoistuneiden ammattilaisten tehtäväksi.

Kotitalkkaripalveluiden kysyntää riittää

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirissä omakotitalkkaritoimintaa on järjestetty nyt vähän yli 20 vuoden ajan. Nurmi toteaa palvelun olleen pidetty. Liiton paikallisyhdistysten omakotitalkkarit palvelevat kuitenkin vain jäseniä; kyseessä ei ole siis kaupallinen palvelu.

Kentällä riittää silti Nurmen mukaan kysyntää laajemminkin, myös kaupallisille toimijoille. Hänenkin kotikaupungissaan Liedossa kylätalkkarina toimii yksityinen yrittäjä.

– Kyllä niitä hänenkin palveluita tarvitaan. Mekin olemme antaneet hänelle töitä, joita meidän talkkarimme ei voi tehdä.

Nurmi arvioi omakotitalkkareita olevan eniten Etelä-Suomessa, etenkin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueella. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä vähemmän talkkaripalveluja on ollut tarjolla. Tarvetta palveluille kuitenkin on riittämiin. Hän kertoo ohjeistaneensa viime aikoina myös muiden piiriosastojen paikallisyhdistyksiä eri puolilla Suomea talkkaritoiminnan käynnistämiseksi.

Keski- ja Pohjois-Suomessa talkkaripalveluita tarjoavat usein yksityisyrittäjät toiminimellä. Myös monet omakotiyhdistykset ovat Nurmen mukaan järjestäneet talkkaripalvelunsa toiminimiyrittäjän avulla. Vaikka se vaikuttaakin palveluiden hinnoitteluun, sillä hintaan on sisällytettävä muun muassa arvonalisävero, monille tärkeintä on, että talon ylläpitoon on ylipäättään mahdollista saada kaivattua apua. >>

Kiinteistöjen huolto- ja kunnostustyöt sisällä ja ulkona

Toimimme Etelä-Savon alueella

Olemme käytettävissä kiinteistönhoitotehtävissä.

Palvelumme käsittää

- Huoneisto-, energiaremontit
- Muuraus-, maalaustyöt
- Hirsien vaihtotyöt
- Puulattioiden rakentaminen, hionta ja käsittelyt
- Kattojen korjaukset (bitumi- ja peltikatot)
- Sammaleen poistot

Varaudu syksyn tuloon:

Vesikatot, sadevesijärjestelmät ja niiden huolto

Pyydä tarjouksemme jo vuodelle 2026!

MIKKELIN MÖKKIHUOLTO

Markku 0400 440 930

markunmakasiini@gmail.com

www.mikkelinmokkihuolto.fi

Taksi Jarmo Olkkonen Oy

0440 707 097

jarmo.olkkonen@pp.inet.fi

Meiltä mm:

- Tilataksi 1+8
- Invataksi
- Paaritaksi

Varmistaaksesi taksikyydin, varaathan kyydin ennakkoon soittamalla!

Tilaa Kela-taksi

Ristiinassa, Suomenniemellä, Hirvensalmella, Mikkelissä ja muualla Etelä-Savon alueella.

0800 306 600

Taksi Jarmo Olkkonen Oy:n autot palvelevat sinua Etelä-Savon alueen Kela-kyydeissä Tampereen aluetaksi Oy:n / Etelä-Savon taksivälityksen kautta.

Kelakyydeissä tututaksi/toivetaksi -asiaa voi tiedustella: **Taksi Jarmo Olkkonen Oy, 0440 707 097**

Auton numero ES1115

- Kattoremontit ja korjaukset
- Räystäskourut
- Rakennuspellit
- Tikkaat ja kattosillat
- Lumiesteet

www.kourupalvelu.com

HÖLTÄ

040 025 1902

• Myrskyvaurioiden korjaukset

Puhdasta, ympäristöä ajatellen jo yli 30 vuotta

Pyykit puhtaaksi helposti ja nopeasti!
Tule pesemään tai jätä pestäväksi matot, peitot, tyynyt, haalarit ym.
Saman katon alta
pesulapalvelut työpaikalle ja kotiin.

Pankkotie 7 (Tusku)
Mikkeli
www.mattohuolto.fi

FB: Mattohuolto
p. 015 - 211 883
ma-pe 9 -18

Kuljetus-
palvelu

**MATTOHUOLTO
PYYKKÄRIT**

**Mökkitalkkari
Manner**
040-7543277
mökkitalkkarimanner@gmail.com

Monipuoliset mökkitalkkaripalvelut ammattitaidolla.
Ota yhteyttä!

Porakaivot

Normilämpökaivot

Pumput ja asennukset

**Kaivon-
poraukset
myös
talvisin!**

**RISTIINAN
PORAKAIVO**

050 405 6677 | ristiinanporakaivo.fi

Työllistämispalveluiden uudistus vaikutti talkkaritoimintaan

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirijärjestön alueella on parhaimmillaan ollut työssä yli 50 omakotitalkkaria, joiden varsinaisena työnantajana on ollut omakotiyhdistys, jonka alueella talkkari toimii. Viime vuonnakin työssä oli Harri Nurmen mukaan yli 30 omakotitalkkaria.

Tilanne on nyt oleellisesti muuttunut. Työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Siinä missä piirijärjestö aiemmin asioi keskitetysti TE-toimiston kanssa ja määräraha omakotitalkkarin palkkaamiseen tuli valtiolta, nyt yhteistyökumppanina onkin 27 kuntaa. Muutos ei sujunut aivan nikotteluitta.

Nurmi kertoo jokaisen kunnan vastaavan nyt oman budjettinsa kautta kuntansa työttömien työllistämiseen liittyvistä kuluista. Kulujen arviointi on ollut kuitenkin osalle kunnista haastavaa. Sen seurauksena yhdistykset eivät ole saaneet enää palkkatukea samassa mitassa kuin aiemmin työllistääkseen paikallisia pitkäaikaistyöttömiä omakotitalkkareiksi.

– Osa kunnista on ilmoittanut, että palkkatukea varten ei ole määrärahaa. Osa kunnista on taas ilmoittanut, että entisen 100 %:n palkkatuen sijasta saatavilla on vain 50 % tai 70 % palkkatukea. Ja osa kunnista ei anna mitään työllistämistukea enää yhdistyksille, hän ihmettelee.

Vaikka vuodenvaihteessa tapahtuneet muutokset työllistämispalveluissa ja palkkatuessa ovat aiheuttaneet katkoja talkkaritoimintaan, Nurmi vakuuttaa, että tarkoituksena on jatkaa palvelua mahdollisuuksien mukaan.

– Työntekijöiden osalta uskon, että se oli hyvä parannus. Nyt aluetoimistoja on kuntien alueella, kun ennen palveluja oli vain Salossa ja Turussa, ja työntekijät menivät sinne. Työnantajan osalta muutos on ollut enemmän haasteellinen, hän pohtii. ■

Teksti: Elina Salmi

Keittiö toimivaksi ja kauniiksi

Kulahtaneen keittiön ilmettä voi muuttaa aika pienin keinoin, mutta joskus syntyy halu laittaa kaikki uusiksi. Silloin yleensä tarvitaan ammattimiehiä ja joskus myös rakennuslupa.

Keittiöremonttiin ryhtymisen ja sen lopullisen toteutumisen välillä voi kulua joskus pitkäkin aika. Hyvä niin, sillä vähänkin isompaan remonttiin saa kulumaan reippaasti aikaa ja rahaa – siksi asiat on mietittävä ja suunniteltava huolella.

Onko keittiössä toiminnot oikeilla paikoilla vai pitääkö liikkumista eri pisteiden välillä jotenkin sujuvoittaa? Onko pistorasioita tarpeeksi? Entä säilytystilaa ja laskutasoja? Onko oikeissa paikoissa valoa tarpeeksi vai joutuuko kokatessa tihrustelemaan liian heikossa valaistuksessa?

Alkajaisiksi voi hakea ideoita ja inspiraatiota netistä, lehdistä, keittiömyymälöistä tai vaikka asuntomesuista. Kun omat mieltymykset alkavat hahmottua, on aika laatia budjetti

ja sovittaa keräämistään ideoista siihen ne, joihin omat varat riittävät. On hyvä muistaa, että harvoin budjetti toteutuu sellaisenaan – pelivaraa on siis hyvä olla.

Jos on aikeissa tehdä muutakin kuin vain vaihtaa kaapinove, tiskialtaan ja ehkä hanat, voi vastaan tulla keskeisten elementtien, kuten vaikkapa vesipisteen ja viemärin tai lieden siirto toiseen paikkaan. Silloin remontti siirtyy toiseen kokoluokkaan.

Vaikka olisi aikeissa tehdä ison osan töistä itse, kannattaa isompaan remonttiin palkata hyvä suunnittelija. Hän on tärkeä apu, koska osaa ammattilaisena tehdä ehdotuksia, joilla keittiöstä saa toimivan, hoitaa lupasasiat ja varmistaa urakoitsijan pystyvyyden ja pätevyyden. Hyvän suunnittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

Vesipisteen siirto saattaa vaatia rakentamisluvan

– Putkityöt keittiössä tarkoittavat yleensä viemäriä ja vesijohtoa. Jos niitä halutaan siirtää, saattaa toimenpite vaatia rakentamisluvan, muistuttaa erikoisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Jos muutokset ovat niin laajoja, että järjestelmää rakennetaan kokonaan tai isolta osalta uusiksi, voi lupa olla tarpeen. Jos taas työ on niin pieni, että sen voi ajatella olevan enemminkin huoltoa, niin lupaa ei yleensä tarvita. Käytäntö vaihtelee kunnittain ja helpommalla pääsee, kun ky-

säisee asiaa oman kuntansa rakennusvalvonnasta.

Vesipisteiden tai viemäreiden paikkoja muutettaessa on otettava huomioon joitakin luonnonlakeja. Suomessa on käytössä viettoviemärijärjestelmä ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että viemäriputkessa pitää olla kaatoa riittävästi ja maan vetovoiman pitää pystyä vetämään jätevesi putkessa eteenpäin. Viemäriputkessa ei siis voi olla ylös tai alas meneviä mutkia tai vaikka kynnysten ylityksiä. Sen on pakko olla suora ja tasainen putki. Lisäksi se pitäisi saada siististi katseilta piiloon.

– Jos vesipisteen paikka halutaan vaihtaa, niin mahdollistahan se toki on. Silloin viemäriputken voi joutua viemään lattian läpi alakertaan tai »

Kaipaako keittiösi uudistamista? Onko säilytystiloissa parantamisen varaa? Yksilölliset keittiöt vankalla ammattitaidolla.

Hoida hankintasi vaivatta OP:n rahoituksella.

Juva, Yrittäjätie 1
050 383 2315
anniina.karjarinta@jsp-keittiot.com

Mikkeli, Maaherrankatu 23 A
050 383 2310
tuija.tiihonen@jsp-keittiot.com

www.jsp-keittiot.com

Keittiötrendeissä nyt luonnon sävyjä ja älykkäitä mekanisme

Jokainen tietysti sisustaa keittiönsä itsensä näköiseksi. Jos haluaa seurata trendejä, niin tämän hetken keittiösävyt yhdistyvät hienosti kaikenlaisiin sisustustyyliin ja erilaisiin väriyhdistelmiin.

Murretut, maanläheiset sävyt ovat ajattomia ja tuovat rauhaa tilaan. Ne sopivat monenlaisiin sisustustyyliin ja toimivat hyvin yhdessä niin lämpimien kuin viileidenkin värisävyjen kanssa. Mahdollisuudet erilaisiin väriyhdistelmiin ovat siis lähes rajattomat.

Murrettuja sävyjä ovat muun muassa savunharmaa, oliivin- tai metsänvihreä, terrakotta ja pehmeät hiekan sävyt ja niitä voi käyttää niin seinissä, kaappien ovissa kuin välitilan laatoissakin. Ne luovat rauhoittavan ja luonnonläheisen tunnelman, joka saa kaikki viihtymään keittiössä. Esimerkiksi pehmeänharmaa kaapisto yhdistettynä tummiin puutasoihin tai kivisiin tasoihin ja messinkisiin yksityiskohtiin luo tyylikkään ilmeen.

Verhoilla, valaisimilla tai välitilan laatoilla voi sitten tuoda halutessaan mukaan pirtsakoita sävyjä. Rubiinipunainen valaisin pöydän päällä, eloisa jalokivisävy kuten smaragdini-

vihreä välitilan laatoissa tai 70-80-lukujen rohkeista kuvi- oista ja väreistä ilmeensä saaneet verhot tuovat kontrastia.

Kiiltävät pinnat ovat väistyneet mattapintojen tieltä. Ne- kin luovat pehmeämmän ja mukavamman valaistuksen keittiöön, koska mattapinta ei heijasta valoa niin terävästi kuin kiiltävä. Lisäksi mattapinta on helppohoitaisempi, koska siinä ei näy sormenjäljet.

Nyt pinnalla ovat yleisem- minkin kestävä kehitys ja kai- paus luontoon. Kierrätettyjen elementtien käyttö ja kalus- teiden uusiokäyttö ovat tär- keitä kestävä kehityksen kannalta. Myös älyvalaistus ja vettä säästävät hanat ovat energiapiipejä. Sisustukses- sa suositaan luonnonmateria- aleja, kuten puuta, bambua, kiveä ja rottinkia, käytetään paljon viherkasveja ja suosi- taan pehmeitä muotoja.

Älykkäät mekanismit teke- vät keittiöstä toimivamman ja helpomman käyttää. Peh- meästi sulkeutuvat laatikot, ulosvedettävät hyllyt ja muut käytännölliset ratkaisut hel- pottavat arkea ja lisäävät keittiön käyttömukavuutta.

Lähde: rakentaja.fi

PUUSEPÄNTIIKE
PROJOINERY
AMMATTITÄIDOLLA VUODESTA 1999

Tilaa keittiösuunnittelu paikalliselta tekijältä

- Keittiöt
- Yksilölliset kokopuukalusteet
- Puusepäntyöt
- Liukuovikomero
- Suunnittelu
- Asennuspalvelu

Kimmo Hämäläinen
Pulttikatu 1, Mikkeli
puh. 050 352 8896
www.projoinery.fi

kellariin ja rakentamaan putkea siltä osin uutena. Vesijohtojen siirtely on helpompaa, koska vesi kulkee niissä paineen avulla sekä ylös- että alas-päin. Koska vesijohdot ovat viemäreitä pienempiä, on niiden kotelointikin yksinkertaisempaa.

Muista huolehtia astianpesukoneen vuotosuojauksesta

Vesipisteen ulkonäkö muuttuu ker-taheitolla, kun vaihtaa tiskialtaan ja hanan. Niiden vaihtamiseen ei tarvita välttämättä ammattimies-tä, vaan työn saa tehdä itse. Silloin pitää tietysti ymmärtää se tosiasia, että jos ongelmia tai vuotoja ilme-nee, löytyy vahingon aiheuttaja ves-san peilistä.

Astianpesukoneenkin voi asentaa halutessaan itse. Silloin on muistet-tava huolehtia, että koneen vuoto-suojaus ja vuodon havaitsemiseen liittyvät seikat on tehty ympäristö-ministeriön asetusten mukaisesti. Asetus sanoo selkeästi, että koneen paikka on rakennettava niin, että vuoto ilmenee heti ja että se voidaan havaita.

- Vuotokaukalo tai vastaava ratkai-su koneen alla tuo vuotoveden ko-needeteen, jolloin se havaitaan heti ja on helppo hoitaa pois kuivaamalla pintakosteus eikä vahingosta synny silloin pidempiaikaisia seuraamuk-sia. Ilman vuotosuojausta pieneh-köstä vuodosta ja löysästä liitoksesta saattaa tihkua vettä koneen taakse ja alle pitkäänkin. Silloin on vaara, että rakenteisiin alkaa kehittyä terveydel-le haitallista kasvustoa. Astianpesu-konetta ei myöskään saa jättää päälle valvomatta ja hana pitää muistaa sul-kea aina heti, kun kone lopettaa oh-jelman.

Vakuutus ei korvaa laittomista sähkötöistä aiheutuvia vahinkoja

Vaikka ison osan keittiöremontista voi halutessaan tehdä itse, niin sähkötyöt ovat selkeä poikkeus. Niitä saa tehdä ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja tarvittavat luvat. Jos johtoja kytkee henkilö, jolla ei ole siihen lupaa, voi asennuksista ai-heutua pahimmassa tapauksessa tuli-palo tai joltakulta perheenjäseneltä tai vieraalta lähteä henki. Myöskään va-kuutus ei korvaa laittomista sähkötöis-tä aiheutuneita vahinkoja.

Asiansa osaavan sähkömiehen li-säksi onnistuneen remontin avain on hyvä sähkösuunnittelija. Hän osaa antaa kullannarvoisia vinkkejä esimer-kiksi pistorasioiden sijoittelusta ja va-lauistuksesta ja tekee toteutussuunnit-telun niin, että johdot saadaan häivy-tettyä siististi rakenteisiin.

Keittiön sähkötöistä ehkä suuritöi-sin on lieden siirto toiselle seinus-talle, koska nykyaikainen, täysiko-koinen sähköliesi tarvitsee toimiak-seen kolmivaihevirtaa. Muuten keit-tiön sähkötyöt ovat kevyempiä ja liit-tyvät ennen kaikkea pistorasioihin ja valaistukseen. Aniharvoin keittiössä sähkönkulutus remontin yhteydessä kasvaa niin, että pääkeskuksen kokoa pitää kasvattaa.

Kaikessa remontoinnissa on aina turvallisinta toimia yrityksen kanssa - niin myös sähkö- ja putkiasioissa. Kun kuluttajan vastinparina on yritys, selustan turvaa kuluttajansuojalaki ja yrityksellä on vastuu tehdyistä töistä ja mahdollisista virheistä tai vahin-goista. Jos taas työt tekee yksityishen-kilönä sinänsä ehkä hyvinkin pätevä naapurin mies, jää vastuu itselle, sillä laki ei suojaa kahden kuluttajan välis-tä kauppaa. ■

SÄHKÖASENNUKSET
JA -KORJAUKSET

SÄHKÖLIIKE PENTTI HÄMÄLÄINEN KY

0400 750 034

Asianajopalvelua kiinteistöasioissa

LINDBLAD

Puh. 020 749 8150

www.lindblad.fi

Helsinki • Mikkelä • Lappeenranta • Imatra • Joensuu • Tampere

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Freepik

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Vinkit energiatehokkuuteen ennen lämmityskauden alkua

Energiatehokkuus alkaa kiinnostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun omakotitalon omistaja saa lämmityskauden ensimmäisen energialaskun pöydälleen. Jo ikkunoiden ja ovien tiivisteet vaikuttavat paljon talon energiatehokkuuteen, ja sen myötä lämmityskuluihin ja asumismukavuuteen.

Omakotitalon omistajan kannattaa miettiä kotinsa energiatehokkuutta. Energiatehokkuus koostuu kolmesta asiasta: rakenteiden energiatehokkuudesta, teknisistä järjestelmistä ja siitä, miten käyttäjä itse toimii.

Energiatehokkuuden asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** painottaa, että energian säästäminen on aina tärkeää. Kiinteistönomistajaa motivoivat usein eniten kustannussäästöt: aina kun säästää energiaa, säästää myös rahaa.

Kiinteistönomistajan kannattaa myös varautua yllätyksiin ja ennakoita.

– Energian hinnat ovat pitkässä juoksussa kohonneet ylöspäin, energian hinta oletettavasti kasvaa. Tapahtumat maailmalla voivat muuttaa energian hintaa nopeastikin. Muutama vuosi sitten tuli energiakriisi ja hinta nousi todella nopeasti hyvin korkeaksi. Silloinhan oltiin pulassa laskujen kanssa. Nyt tilanne on onneksi parempi.

Hintaheilahtelujen vaikutuk-

set ovat pienemmät energiatehokkaammissa kiinteistöissä. Virtanen kannustaa miettimään energiatehokkuutta pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Toinen näkökulma energiatehokkuuteen on ekologisuus.

– Energiatehokkuudella voi pienentää omaa hiilijalanjälkeä ja resurssien kulumista maapallolla. Vaikka energia olisi puhtaasti tuotettua, energian säästäminen on ympäristö-

syiden takia järkevää.

Mieti energiatehokkuutta remontoidessa

Energian säästämiseksi voi tehdä paljon itse. Virtanen kannustaa jokaista kodinomistajaa seuraamaan energian- ja vedenkulutusta.

– Kulutusta kannattaa seurata. Se on kodin omistajan tärkeimpiä toimia. Jos kulutus nousee tai laskee selittämättö-

mästä syystä, se voi kertoa jostain vias-
ta, joka täytyy etsiä ja paikantaa.

Kiinteistön lämmitystapaa Virta-
nen pitää merkittävänä. Kiinteistöjen
ja veden lämmitys on suomalaisis-
sa rakennuksissa suurin yksittäinen
energiasyöppö.

– Tilojen ja käyttöveden lämmit-
tys voidaan tehdä eri tavoilla. Mo-
net omakotitaloista ovat suorasähkö-
lämmitteisiä kiinteistöjä. Nykymitta-
puulla ne eivät ole lämmöntuotannon
kannalta kovin energiatehokkaita.

Myös ilmanvaihdon on iso mer-
kitys kodin energiatehokkuuteen. Il-
manvaihdon suodattimet kannattaa
uusia tai puhdistaa vähintään kak-
si kertaa vuodessa, jotta järjestelmä
toimii energiatehokkaasti ja sisäilma
säilyy hyvänä. Vanhemmissa talois-
sa saattaa löytyä ilmanvaihtojärjes-
telmiä, jotka eivät kerää lämpöä tal-
teen.

– Remontoitavat talot siirtyvät
usein lämpöä talteen ottavaan ilman-
vaihtojärjestelmään.

Valitettavasti ilmanvaihdon remon-
tointi on hieman kalliimpaa jälkikä-
teen, mutta siitä saadaan merkittävää
energiasäästöä pitkällä aikavälillä.

Virtanen kehottaakin miettimään
energiatehokkuutta aina, kun taloon
tehdään rakenteisiin koskevia re-
montteja.

– Parhaita hetkiä parantaa energia-
tehokkuutta ovat ne, kun avataan ra-
kenteita jonkin muun toimenpiteen
takia, esimerkiksi tehdään jotain sei-
nille tai katolle. Silloin saa kaikista
parhaat hyödyt, kun rakenne joutu-
taan muutenkin avaamaan.

Rakennukseen sinänsä liittymätön
energiatehokkuuden asia on asukkaan
tapa käyttää rakennusta. Esimerkiksi
sisälämpötilalla on suuri merkitys.

– Kannattaa miettiä, voitaisiinko
energiankulutusta pienentää asuin-
tottumuksia muuttamalla. Jos on
kaksi vierekkäistä, identtistä kiinteis-
töä, joista toisen sisälämpötila on 2
astetta toista korkeampi, sillä menee
melkein 10 % enemmän energiaa ti-
lan lämmitykseen vuoden aikana,
Virtanen havainnollistaa.

**Tarkkaile ikkunoiden
ja ovien tiivisteitä**

Ikkunoiden tiivisteet voivat vuotaes-
saan kasvaa kokoaan suuremmaksi
ongelmaksi luomalla ikävän noidan-
kehän.

– Jos tiivisteet vuotaa, se aiheuttaa
vetoa, joka heikentää sisäolosuhteita.
Kuvitellaan vaikka, että olohuo-
neessa sohvan lähellä oleva ikkuna
falskaa ja kylmä ilma aiheuttaa vetoa.
Silloin saatetaan ajatella, että pitää
nostaa lämpöä. Tällöin koko kiinteis-
tön energiankulutusta nostetaan vain
sen takia, että tiivisteiden huono kunto
ja veto aiheuttaa haittaa.

Jos huono tiiviste olisi havaittu ja
vaihdettu ajoissa, vetoa ei olisi pääs-
syt syntymään eikä energiankulutus
kasvanut. Ikkunoiden tiivisteitä voi
pitää silmällä vähällä vaivalla esimer-
kiksi ikkunanpesun yhteydessä.

– Yleensä ihmiset pesevät ikkunat
vähintään kerran vuodessa. Sen yhte-
ydessä on hyvä tarkastella tiivisteiden

kuntoa ikkunakohtaisesti. Kun ikku-
nan avaa, voi katsoa tiivistettä ja var-
mistaa, että se on koostumukseltaan
elastinen ja kimmoisa. Jos tiiviste on
painunut lyttyyn tai haperoitunut rik-
ki, se tulee vaihtaa, Virtanen kertoo.

Myös ikkunanpuitteiden puosia
kannattaa tarkastella. Jos maali hilsei-
lee tai pinta lahoilee, se yleensä ker-
too ilmastuvuodoista. Tärkeintä on tiivis-
teiden tunnustelu ja silmämääräinen
tarkastaminen. Ovien tiivisteitä koske-
vat samat peruseräpäteet kuin ikku-
noita: kunto tarkastetaan silmämää-
räisesti aika ajoin, ja tiiviste uusitaan
ja vaihdetaan tarvittaessa.

– Erona on se, että ovia käytetään
päivittäin ja moneen otteeseen. Tar-
kastusväli voi siis olla tiheämpi jatku-
van käytön takia.

Ikkunoiden tiiviyttä voi tarkastel-
la myös erilaisilla testeillä. Yksi testi
on laittaa paperi puoliksi ikkunan ja
karmin väliin ja sulkea ikkuna. Pape-
ria ei pitäisi saada vedettyä helpos-
ti ikkunan läpi. Jos näin käy, tiiviste
ei toimi kunnolla. Tällöin kannattaa
tarkistaa, onko tiiviste tarpeeksi iso.

**Tiivistäminen ei
ole kohtuuton urakka**

Tiivisteiden vaihtaminen on sen
verran helppo toimenpide, että sen
voi tehdä kokonaan itse. Vaihtoon
kannattaa varata riittävästi aikaa ja
kärsivällisyyttä etenkin, jos sitä te-
kee ensimmäistä kertaa. Kohtuuton
urakka ei kuitenkaan ole luvassa. Vir-
tanen arvioi, että omakotitalon
ikkunoiden tiivisteet saa vaihdettua
päivässä. Vaihto kannattaa ajoittaa
lämpimämpään vuodenaikaan:

– Jos homma ei mene kerralla nap-
piin, niin sitten ei kärsitä haittavaiku-
tuksista. Itseliimautuva tiiviste, jota
useimmat käyttävät, vaatii myös läm-
pimän pinnan, jotta liima tarttuu.
Muita tapoja tiivisteiden kiinnittämi-
seen voi tehdä myös kylmempään ai-
kaan, mutta ikkunoihin ei yleensä viitsi
pitää tiivistämisen ajan auki talvella,
Virtanen huomauttaa.

Tiivisteissä löytyy mistä valita. Nii-
tä valmistetaan erilaisista materiaa-
leista, lisäksi on olemassa erikokoisia
ja -muotoisia tiivisteitä. Valinta teh-
dään ikkuna- ja ovikohtaisesti. Virta-
sella on kuitenkin tiivisteiden valintaan
yksinkertainen vinkki:

– Jos vanha tiiviste on toiminut oi-
kein ja olet tyytyväinen, valitse sa-
manmuotoinen ja -paksuinen. Tar-
vittaessa voi leikata saksilla pienen
palan mukaan rautakauppaan.

Jos ikkunasta löytyy urat tiivisteitä
varten, tulee valita uratiiviste. Tämä
on Virtasen mukaan hyvä muistaa,
mutta muutoin voi aina noudattaa ai-
emmin toiminutta tiivistettä. Tiivis-
teen paksuuden varmistamiseen on
kätevä testi.

– Ikkunan ja karmin väliin voi laittaa
palan sinitarraa. Kun sulkee ikkunan
ja aukaisee, sinitarra on sen välin pak-
suinen, joka ikkunasta pitää tiivistää.

Netissä on paljon ohjeita tiivistä-
miseen niin kuvina kuin videoinakin.
Valmistajan ohjeet kannattaa kuiten-
kin aina lukea ensin läpi. Valmistaja-
n ohjeissa voi olla kyseisen tiivisteiden

**Tarvitsetko lisälämmöneristystä?
Suunnitteletko uudisrakentamista tai
vanhemman kohteen saneerausta?**

**Kauttamme
Hunton, Ekocell ja Isover
puhallusvillaeristykset.
Lisäksi suurtehoimuroinnit sekä
kirvesmiespalvelut.**

Ota yhteyttä, räätälöidään juuri Sinulle sopivin ratkaisu.

Asennus Valanta Oy, p.050 526 3722, info@valanta.fi
www.valanta.fi

**Tiivisteiden vaihtaminen on sen
verran helppo toimenpide, että
sen voi tehdä kokonaan itse.**

kannalta olennaisia tietoja. Kun val-
mistajan ohjeita noudattaa, tiivistä-
minen todennäköisesti onnistuu.

**Tiivisteiden vaihtoa
ei tarvitse arkailla**

Kokemattomalla tekijällä vaihtami-
nen saattaa vaatia aluksi harjoittelua.
Ongelmia voi tuottaa esimerkiksi tiiv-
visteiden saaminen oikealle kohdalle.
Tiivisteiden ei tulisi liikkua aina, kun
ikkunaa avataan tai suljetaan. Vää-
rään kohtaan laitettu tiiviste voi ku-
lua oikein asennettua nopeammin.

– Tiivisteiden pitäisi vain mennä lyt-
tyyn, kun ikkuna suljetaan. Jos tiiviste
ei ole oikeassa kohdassa ja siihen koh-
distuu sivuttaisliikettä, se saa tiivis-
teen irtoamaan tai repsottamaan. Täl-
löinkään oikean kokoisen tiivisteiden
ei pitäisi päästää ilmaa ainakaan heti
läpi, mutta pinta lähtee irtoamaan
seinästä, ja tiiviste alkaa kulumaan.

Myös tiivistekohdan huolellinen
puhdistaminen on Virtasen mukaan
tärkeää.

– Jos on jäänyt vanhan tiivisteiden
roippeita tai likaa siihen pinnalle, tiiv-

viste ei pysy niin hyvin. Eli ensin pois-
tetaan vanha tiiviste, roskat ja liiman-
jämät vanhasta tiivisteestä. Sitten pin-
ta puhdistetaan, annetaan kuivua ja
uusi asennetaan puhtaalle pinnalle.

Jos jokin menee pieleen, kannattaa
asentaa kokonaan uusi tiivisteidenpä-
tkä. Jos yksi ikkunan kantti ei mene
kohdalleen, kaikkia sivuja ei kuiten-
kaan tarvitse vaihtaa. Tiivistenauhaa
myydään onneksi jopa kymmenien
metrien mitoissa.

– Jos pätkää menee hukkaan harjoit-
tellessa, tiivistettä riittää kyllä epäon-
nistuneidenkin yritysten varalta, Vir-
tanen toteaa.

Tiivisteiden vaihtoa ei kannatakaan
liikaa arkailla, eikä niiden asentami-
nen vaadi ammattilaisen tilaamista.

– Mikään ei toki estä soittamas-
ta jonkinlaista apua paikalle, jos on
epävarma taidoistaan. Mutta pääosin
tiivisteiden vaihtaminen on sellainen
homma, että sen pystyy kuka tahan-
sa itse tekemään. Kannustankin, että
ei muuta kuin alkaa tekemään. Siinä
joko onnistuu tai vähintäänkin oppii
tekemään sen paremmin, Virtanen
kannustaa. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Lajittelu kannattaa myös kodin ulkopuolella

Toimivalla jätehuollolla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus, jota harva tulee ajatelleeksi. Jätehuolto on ympäristöterveyttä, ja jätteistä tullut arvokasta raaka-ainetta, jota kannattaa kuljettaa yli valtiorajojenkin. Omakotiasuja voi kantaa kortensa kekoon noudattamalla lajitteluohjeita, mutta kodin lisäksi lajittelua olisi hyvä päästä tekemään myös muissa arjen ympäristöissä.

– Lajittelua voidaan edelleen petrata. Asuinkiinteistöillä on aivan huikeat lajittelumahdollisuudet, ja ne ovat parantuneet koko ajan, toteaa Suomen Kiertovoima ry KIVO:n toimitusjohtaja, DI **Jutta Laine-Ylijoki**. Esimerkiksi yleinen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on Suomessa hänen mukaansa nousemaan päin. Tekemistä olisi lähinnä muovin ja puupakkausten lajittelussa. Kirimiseen olisi vielä aihettakin.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen yhdyskuntajätteen kierrätysaste oli vuonna 2024 noin 44,6 prosenttia. EU puolestaan on asettanut jäsenvaltioilleen yhdyskuntajätteiden kierrätystavoitteet: 55 % vuoteen 2025 mennessä, 60 % vuoteen 2030 ja 65 % vuoteen 2035 mennessä.

– Suomi on niistä joltain osin perässä, mutta niin on moni muutkin maa, huomauttaa Laine-Ylijoki. Asiaan vaikuttavat hänen mukaansa muun mu-

assa elintapojen muutokset:

– Suomessa on ollut perinteisesti erittäin korkea paperinkierrätysaste. Paperin käyttö on vähentynyt, joten myös sen vaikutus kokonaisasteeseen on vähentynyt.

Vaikka kotitalouksien rooli korostuu usein julkisessa keskustelussa, hän muistuttaa, ettei kierrätystavoite koske vain kotitalouksia. Yhdyskuntajätettä tuottavat kaikki ihmisten toiminnot niin työpaikoilla kuin vapaa-ajallakin.

– Ihmiset eivät todellakaan pysy sitä kierrätysprosessia yksin tekemään, vaan koko arvoketju osallistuu kierrättämiseen.

Keräyksen ja kierrätyksen oltava kustannustehokasta

Laine-Ylijoki muistuttaa, ettei kierrätysaste ole välttämättä yksi ja ainoa tavoite, vaan asiassa on huomioitava

myös resurssiviisaus, ympäristövai-
kutukset ja toiminnan kustannukset.
– Kuljetus ja keräys ovat niin kalliita
infoja, että ihan pienillä määrillä se
ei ole kannattavaa. Jotta kierrätykses-
tä saadaan kustannustehokasta toi-
mintaa, jätteitä on oltava riittävästi
saatavilla. Yksittäisten henkilöiden
kustannukset eivät saa karata aivan
taivaisiin, hän toteaa.

Jonkin yksittäisen haja-asutus-
alueen asukkaat saattavat ihmetel-
lä, miksei heilläkin ole omaa keräys-
pistettä. Jos keräyspisteitä sijaitsi
kuitenkin joka haja-asutusalueella,
myös kustannukset nousisivat kor-
keiksi. Jätteenkeräyspalvelut makse-
taan viime kädessä kuluttajan kuk-
karosta; tuottajayhteistyö näkyy siis
suoraan tuotteiden hinnoissa.

– Se monesti unohtuu, että tässä
koko ajan optimoidaan ihmisten jä-
tehuoltomaksuja.

Samalla keräysverkoston tulee kui-
tenkin olla riittävä ja helposti saavu-
tettava. Esimerkiksi Laine-Ylijoki nos-
taa pakkausjätteen keräysvelvoitteen,
joka laajeni vuonna 2024 koskemaan
myös yli neljän huoneiston kiinteistö-
jä. Se ei suinkaan heikentänyt kaup-
pojen piholla olevien Rinki-pisteiden
suosiota, vaan kerätyn jätteen määrä
on hänen mukaansa vain kasvanut.

Biojätteen erilliskeräys vaikuttanut positiivisesti

Kun lajittelu tehdään mahdollisim-
man helpoksi – kustannusviisautta
unohtamatta – ihmiset myös lähtevät
siihen mukaan, toteaa Laine-Ylijoki.
Sama koskee hänen mukaansa bio-
jätteen erilliskeräystä.

Vuoden 2024 heinäkuusta alkaen
kaikissa yli 10 000 asukkaan taajamis-
sa oli aloitettava biojätteen erilliske-
räys tai kompostointi – myös omako-
titaloissa.

Laine-Ylijoki kertoo biojätteen eril-
liskeräyksen olleen iso askel: biojäte
on painavaa ja helpottaa siten tun-
tuvasti massaperustaisen kierrätys-
tavoitteen saavuttamista, toisin kuin
esimerkiksi kevyet muovipakkaukset.

Vaikka biojätteiden lajittelussa on
hänen mukaansa vielä kehitettä-
vää, suunta on jo oikea. Sekajätteen
koostumusta mitataan säännöllises-

ti, ja tuoreimmissa mittauksissa on jo
nähty biojätteen määrän sekajättees-
sä vähentyneen selkeästi.

– Biojätettä päätyy noin 100 000
tonnia vähemmän sekajätteen jouk-
koon verrattuna vuosituhannen al-
kuun.

Kimpparatkaisut ja yhteisöllisyys avuksi jätehuoltoon

Mitä lähempänä ja helpommin saa-
tavilla jätteenkeräyspiste on, sitä to-
dennäköisemmin jätteet löytävät
tensä oikeaan paikkaan. Laine-Yli-
joki muistelee 400 metrin olevan jois-
sain yhteyksissä todettu maksimie-
täisyys, jonka päähän ihmiset viitsi-
vät vielä jätteensä kuljettaa.

– Tietyllä tavalla jätteet tuppaavat
menemään sinne, missä niistä hel-
poiten pääsee eroon.

Tämä edellyttää kuitenkin toimivaa
infraa. Lisäksi jätteenkeräyspistei-
den sijoitteluun vaikuttavat kuntien
rakennusmääräykset ja asemakaava.
Joillain alueilla ratkaisua onkin haet-
tu esimerkiksi pientaloalueiden yhe-
teisistä korttelikeräyksistä.

– Myös biokimppaa on joillain alu-
eilla aika paljon käytössä. Sehän on
oikein hyvä ratkaisu, Laine-Ylijoki to-
teaa.

Hän painottaa siisteyden ja ym-
päristöterveyden ylläpidon tärkeyt-
tä jätekimppojen osalta. Pientaloal-
ueiden yhteisistä kimpparatkaisuis-
ta, olipa kyse sitten bio- tai sekajättees-
tä, on ilmoitettava paikalliseen jäte-
huolto-yhtiöön ja varmistettava, että
ratkaisu on kunnan rakennusmäärä-
ysten mukainen.

– Ja jonkun pitää huolehtia, että
ympäristö pysyy siistinä ja jätemaksu
tulee maksetuksi, Laine-Ylijoki muis-
tuttaa.

– Kiinteistönomistajan vastuulla on
myös sen jätehuoneiston siisteys ja
ylläpito, ja että se on työturvallinen
kuskille.

Puutarhajäte helposti keräykseen kimppalavalla

Puutarhajätteen käsittely on varsin-
kin syksyisin monen omakotiasujan
päänvaivana. Haravointijätettä, risu-

ja ja oksia kun voi kertyä yllättävän-
kin suuria määriä.

Alueelliset jätehuolto-yhtiöt tarjo-
avat syksyisin usein pidennettyjä jä-
teasemien aukioloaikoja ja erilaisia
kampanjoita, jotta puutarhajättees-
tä päästään eroon vaivattomasti. Jot-
kut niistä ottavat risut, oksat ja lehdet
vastaan jopa veloitusetta.

Laine-Ylijoki huomauttaa osal-
la pientaloasujista voivan olla kom-
postori puutarhajätteitä varten. Hän
muistuttaa, että silloin biojätettä var-
ten on kuitenkin tehtävä erillinen
komposti.

– Se, mitä ehkä suositteaisin ja mitä
tällä seudulla on harrastettu, on että
otetaan keväisin ja syksyisin lava,
joka täytetään yhdessä.

Yhteinen jätelava ja talkoot ovat ol-
leet Laine-Ylijoen omallakin pienta-
loalueella tapana jo 25 vuotta. Hän
kertoo asukkaiden tilaavan lavan
keväällä vähän ennen äitienpäivää
ja syksyllä ennen isänpäivää. Näin
kaikki kimpan yhdeksän taloa saavat
puutarhajätteensä helposti toimitet-
tua keräysasemalle, eikä kenenkään
tarvitse ryhtyä kuljettelemaan niitä
vaivalloisesti omin päin.

– Siinäkin voi kimppoja hyödyn-
tää. Olen huomannut, että niitä tääl-
lä harrastetaan. On välillä sekajäte-
lavakin, jos ihmiset haluavat siivota
varastojaan.

Lajittelun esteenä usein tilan puute

On valitettava tosiasia, että jos jokin
asia ei hoidu arjessa sujuvasti, se jää
usein tekemättä.

Monen eri jätelajin lajittelu vaatii
kodissa melkoisesti tilaa, ja Laine-
Ylijoki arveleekin sopivan tilan puut-
teen voivan olla yksi lajitteluintoa
rajoittava tekijä. Lajittelumahdolli-
suuksien parantaminen voidaan ot-
taa nykyisin huomioon keittiö- tai
kotiremontin yhteydessä.

Toinen lajittelun rajoitteeksi koettu
asia on yleisesti liittynyt fasiliteettei-
hin. Laine-Ylijoki toteaa, ettei kerä-
yspisteen etäisyyttä voi kuitenkaan
enää käyttää tekosyynä. Etenkin taa-
jamissa, mutta myös useimmilla ha-
ja-asutusalueilla keskeisimpien jäte-
lajien lajittelu on jo hänen mukaansa

helposti tehtävissä.

Vaarallistenkin jätteiden osalta
neuvoja ja vinkkejä on saatavilla otta-
malla yhteyttä paikalliseen jätehuol-
totoimijaan. Laine-Ylijoki huomaut-
taa lajitteluohjeiston myös yksinker-
taistuneen:

– Muovipakkauksia ei tarvitse enää
pestä, niiden lajittelua on helpotettu.
Eikä niitä tarvitse kuivatella tiskial-
taassakaan.

Hän toteaa ihmisillä olevan kui-
tenkin lajittelun lisäksi arjessa paljon
muitakin velvoitteita. Itseään koh-
taan kannattaa olla siis armollinen, ja
aloittaa edes pienistä asioista:

– Riittää, että tekee parhaansa. Jos
olet lajitellut nyt sen kolme pakkausta,
niin ensi vuonna sitten vaikka neljä.

Lajittelu tavaksi muuallakin kuin kodeissa

Vaikka kotitalouksien lajittelumah-
dollisuudet ovat nykyisin hyvällä
mallilla, Laine-Ylijoki kaipaasi samaa
myös muualle. Lajittelu pitäisi hä-
nen mukaansa saada mahdolliseksi
ei vain kotitalouksissa, vaan myös
työpaikoilla ja julkisissa tiloissa – eli
kaikkialla missä ihmiset sitten liik-
kuvatkin.

– Se on ainoa, jolla mahdolliste-
taan laajat kierrot ja riittävä jätemää-
rien saatavuus.

Vaikka kotitalouksien rooli on jul-
kisessa keskustelussa korostunut,
hän muistuttaa ihmisten viettävän
kotonaan lopulta vain pienen osan
päivästä. Jätettä syntyy kuitenkin
muuallakin.

Yhtä lailla olisi tärkeää muistaa jä-
tehuollon olevan vain kuluttamisen
päätepiste: sen kohdalla kaikki re-
surssit on jo käytetty, Laine-Ylijoki
muistuttaa. Positiivista muutosta on-
kin haettava yhtä lailla ihmisten ku-
lutustottumuksista ja yritysten tuote-
suunnittelusta.

– Kestävässä kehityksessä se fokus
ei saa se olla vain siinä jätteessä, vaan
niissä muissa valinnoissa ja tekemi-
sessä.

*Suomen Kiertovoima edustaa jul-
kista jätehuoltoa ja kuntien 33 jätelai-
tosta. Lisätietoja: www.kivo.fi.*

Teksti: Elina Salmi

Auto kuntoon ennen talvikelejä

Joka syksy saamme lukea, miten talvi yllätti autoilijan. Jotta näin ei kävisi, auto on syytä laittaa iskuun hyvissä ajoin ennen kylmää vuodenaikaa. Tärkeää on myös kääntää oma ajo- ja ajattelutapansa talviasentoon.

Talviautoilu on taitolaji. Siihen liittyy paljon muutakin kuin vain renkaiden vaihto.

– On aina parempi hoitaa niin autoon kuin muutenkin talviautoiluun liittyvät asiat kuntoon hyvissä ajoin, itselle sopivana ajankohtana. Näin niitä ei tarvitse tehdä pakon sanelemana, kiireisenä arkiaamuna, muistuttaa Autoliiton koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen**.

– Yksi tärkeimmistä on auton säännöllinen huolto. Säännöllisesti huolto-ohjelman mukaan huollettu auto on toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekkin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee. Jos huolto on talven lähestyessä ajankohtainen, niin se kannattaa tietysti hoitaa alta pois.

Huoltojen välissäkin on syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa öljyn ja jäähdytinnesteen määrää. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittävänä.

Samalla kannattaa vilkaista jarrunesteen määrää. Aniharvoin sitä joutuu

itse lisäämään, mutta jos pinta alkaa laskea, on se usein merkki siitä, että jarruissa ei ole kaikki kunnossa. Lasinpesunesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymäkäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Talvirenkaisiin enemmän urasyvyyttä ja ilmaa

– Hyvissä ajoin ennen alle laittoa on syytä tarkastaa talvirenkaiden kunto. Jos näyttää siltä, että ne joutuu uusimaan, ehtii kilpailuttaa ja hankkia uudet ennen sesongin alkua. Kilpailuttamalla voi säästää reippaasti rahaa, tietää Vesalainen.

Kilpailuttamisen voi vaivatta hoitaa niin, että lähettää samansisältöisen sähköpostin muutamalle rengaskauppiaille ja valitsee niistä haluamansa.

Lain mukaan talvirenkaan urasyvyys pitää olla vähintään kolme millimetriä, että sillä saa ajaa. Turvasuosituksena on kuitenkin vähintään viisi

millimetriä. Urasyvyyttä mittaillessa on samalla hyvä katsoa, onko rengas kulunut tasaisesti vai esimerkiksi toisesta reunasta enemmän. Mikäli kuluminen on epätasaista, ovat auton pyöränkulmat pielessä ja se taas kielii siitä, että autossa voi olla jokin nivel tai pusla väljä. Tällöin pitää kulunut tai rikkinäinen osa vaihtaa ja sen jälkeen säätää pyöränkulmat kohdalleen ja hankkia uudet renkaat. Kun on liikkeellä ajoissa, ehtii nekin hoitamaan kuntoon ennen talvea.

Jos käyttää nastarenkaita, pitää tarkastaa, että kaikki nastat ovat tallella ja kunnolla kiinni. Myös renkaan ikä on turvallisuustekijä ja suositus on, että renkaita käytetään enintään kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta – kumpi tulee ensin vastaan. Renkaan kyljessä, DOT-merkinnän lopussa, ovaalin sisällä oleva nelinumeroinen sarja kertoo valmistusviikon ja -vuoden. Esimerkiksi numerosarja 1621 kertoo, että rengas on tehty viikolla 16 vuonna 2021.

– Renkaiden vaihdon jälkeen pitää aina tarkistaa rengaspaineet. Suositelen, että talviaikaan renkaassa pidetään ilmaa 0,2 baria valmistajan suositusta enemmän, koska lämpöti-

lan laskiessa 10 astetta, myös rengaspaine putoaa 0,1 baria.

Valot, vilkut, lukot ja avaimen paristot

Valojen ja vilkkujen toiminta pitäisi tarkistaa viikoittain, mutta tietysti asia korostuu, kun pimeä vuodenaika lähestyy. Autossa onkin hyvä pitää mukana varapolttimoita kaiken varalta. Myös pyyhkijän sulat on vaihdettava, jos ne jättävät kalvoa tai raitoja.

Auton lukkopesät Vesalainen suosittelee voitelemaan lukko- tai aseöljyllä. Samaa tavaraa kannattaa ruis-kauttaa myös lukittavan bensatankin ja mahdollisen suksiboxin lukkoihin.

– Niissäkin autoissa, joissa oven lukkopesä ei ole näkyvässä, se löytyy yleensä jonkin peitelevyn alta hätätilanteita varten. Sekin kannattaa ottaa esiin ja voidella.

Useimmissa uudehkoissa autoissa on kauko-ohjainavain, joka mahdollistaa ovien avaamisen autosta riippuen nappia painamalla tai kahvaan tarttumalla. Avaimen paristot kannattaa vaihtaa säännöllisesti, esimerkiksi aina renkaiden vaihdon yhteydessä. Siten tulee varmistettua, että

	Toyota Avensis 1.6 Valvematic Linea Terra 10 900 € 121 000 km 1-omistajalta vahva käyttöauto, täydellinen huoltohistoria, vetokoukku, katsastettu 9.9.2025		Volkswagen Golf 4D GOLF HATCHBACK 1.4-1J/250 3 900 € 131 000 km 2-omisteinen Suomi-auto, harvinaisen vähän ajettu ja hyvässä kunnossa, hyvä huoltohistoria, katsastettu 21.8.2025
	Volkswagen Polo 1,0 55 kW (75 hv) Comfortline 10 900 € 70 000 km 1-omistajalta, täydellinen huoltohistoria, näpsäkkä käyttöauto, metalliväri, lohkolämmitin + sisätilapistoke		Volkswagen Bora 4D BORA SEDAN 1.8T-1J/250 5 500 € 107 000 km Todella suosittu Bora 1.8 Turbo -koneella, harvinaisen vähän ajettu, erinomaisessa kunnossa, hyvä huoltohistoria, katsastettu 12.9.2025, vetokoukku, lohkolämmitin + sisätilapistoke

Tervetuloa tutustumaan edullisten ja hyvin huollettujen vaihtoautojemme valikoimaan Mikkelin Tuskuun!

**AUTOLIIKE
PARKKINEN**
autoliikeparkkinen.fi

Timpurinkatu 13, 50150 Mikkel
050 564 1000
jere@autoliikeparkkinen.fi
Avoinna: ma-pe 10-17

avain toimii mahdollisimman hyvin ympäri vuoden.

Varsinkin talvella avain helposti kylmettyy takin taskussa, jolloin hyväkään paristo ei välttämättä kykene luovuttamaan virtaa riittävästi ovien avaamiseksi. Tällaista tilannetta varten on syytä perehtyä myös auton hätäavaus- ja -käynnistysjärjestelmiin, jotta ei jää auton ulkopuolelle ulkoilupaivän päätteeksi.

Maskipeiton asennus ja vahaa pintaan

- Jos autossa saa käyttää maskipeittoa, käyttäisin sitä ehdottomasti. Uu- sissa autoissa on kuitenkin paljon sel- laista tunnistin-, tutka- ja anturitek- niikkaa, jota ei saa peittää, joten ei kannata askarrella mitään omatekoi- sia viritelmiä pahvista, vaan käyttää autonvalmistajan suosittelemaa mal- likohtaista peittoa.

- Maskipeiton hyötyjä on muun muassa se, että moottori lämpiää no- peammin ja jäähtyy hitaammin. Peit- to myös suojaa jäähtytintä kivenis- kemiltä ja estää monenlaisia jääty- misiongelmiä kokonaisvaltaisesti, kun ajoviima ei pääse moottoritilaan. Maskipeiton ansiosta moottoritila säi- lyy myös puhtaampana.

Maskipeiton käyttöaika on usein sama kuin talvirenkaiden käyttöaika. On tietysti hyvä käyttää tervettä maa- laisjärkeä: jos talvella tulee pidempi lämpöjakso, saattaa maskipeitto olla

järkevää ottaa tilapäisesti pois.

Auton maalipinta on hyvä suoja- ta vahaamalla auto keväin syksyin. Vahatusta pinnasta kura ja suolarois- keet irtoavat helpommin. Muita tal- velta varjeltavia ovat esimerkiksi au- tomaattisesti kääntyvät peilit. Meka- nismi voi rikkoutua, jos peili on jää- tynyt. Toiminto siis kannattaa kytkeä pois päältä talven ajaksi.

Auton esilämmitys - on se sitten niin sanottu lohkolämmitin tai polt- toainetoiminen lisälämmitin - kan- nattaa ottaa käyttöön kun lämpöti- la laskee lähelle nollaa. Useimmissa sähköautoissa on jo valmiiksi moni- puoliset esilämmitysmahdollisuudet.

Sisätilojen esilämmityksen ansi- osta ikkunat ovat usein valmiiksi sul- lat ja auto odottaa kuljettajaa muu- tenkin mukavan lämpöisenä. Asenna siis sisätilanlämmitin ajoissa takaisin telineeseensä ja etsi lämmitysjohto.

Vaihda laiska akku ajoissa

12 voltin akku on keskeinen kapine sujuvan talviautoilun kannalta niin polttomoottori- kuin sähköautoissa- kin. Akkuongelmat ovat Vesalaisen mukaan suurimpia työllistäjiä myös Autoliiton tiepalvelussa.

- Keskiavertokun käyttöikä on noin viisi vuotta. Jos syksyllä kelien viile- tessä tuntuu siltä, että akku pyörit- tää starttia laiskanlaisesti, kannattaa akku silloin vaihtaa. Ja taas mieluum- min ajoissa, itselle sopivana ajankoh-

tana, eikä pakon sanelemana, jonain kiireisenä arki-aamuna, kun pitäisi päästä liikkeelle.

- Myös autonkäyttötapa vaikuttaa akun kuntoon. Jos ajetaan pakkaske- leillä koko ajan vain lyhyttä matkaa kotoa töihin ja takaisin, ei kylmä akku ehdi latautua tarpeeksi ja sen vara- us pikku hiljaa laskee. Markkinoilla on jälkikäteen asennettavia, melko edullisia akkulämmittimiä. Osa näis- tä on verkkovirtakäyttöisiä ja osa taas menee päälle, kun auto käynniste- tään tai akkua ladataan ulkopuolisel- la laturilla. Akkulämmitin lämmittää akun, jolloin se pystyy ottamaan vas- taan latausvirran paremmin.

Lämpimät vaatteet lyhyillekin kauppareissuille

Kylmän kelin aikaan liikkeelle läh- dettäessä pitää huolehtia, että kai- killa on riittävän lämpimät vaatteet mukana. Moni ajattelee, ettei tarvit- se toppatakia, kun lähtee käväise- mään kaupassa, mutta koskaan ei voi tietää, mitä sattuu. Jos auto tekee te- nän ja alkaa jäähtyä, muuttuu olo no- peasti kurjaksi liian kevyessä varus- tuksessa.

On myös liuta tavaroita, jotka pi- täisi löytää talviautosta. Sellaisia ovat esimerkiksi lumiharja, jääskrapa ja autokäyttöön sopivankokoinen lu- milapio. Tarpeellisia ovat myös en- siapulaukku, tasku- tai otsalamppu uusin paristoin ja heijastinliivit jokai-

selle.

Niitä ei kannata laittaa auton ta- varatilaan alimmaiseksi, vaan mie- lummin esimerkiksi sivulokeroihin, joista ne löytyvät hätätilanteessa no- peasti. Heijastinliivit mahtuvat vai- vatta ovitaskuihin. Ne kannattaa pu- kea päälle jo autossa sisällä, jos tulee tarve poistua autosta.

Puhelimeen kannattaa ladata tie- palvelusovellus tai vähintäänkin lait- ta yhteystietoihin tiepalvelun nu- mero. Niiden turvin avun saa tarvit- taessa nopeasti.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä tehtävänä on kääntää kuljettajan pää talviasetuksille. Liukkaat kelit vaati- vat totuttua alhaisempaa nopeutta ja riittävää ennakointiaikaa.

- Tuttuunkaan mutkaan ei liuk- kaalla kelillä parane tulla kesävauh- dilla, ettei käy pahasti. Kelin mukai- sen tilannenopeuden lisäksi talviajon turvallisuutta lisää kunnollinen tur- vaväli. Edellä ajavaan pitäisi olla väliä vähintään neljä sekuntia.

Turvavälin voi tarkistaa yksinkertai- sella tempulla. Kun edellä ajava ohit- ta jonkin kiintopisteen - kuten liiken- nemerkin, tolpan tai edessä olevan sil- lan varjon - alkaa laskea rauhallisesti neljään. Vasta sen jälkeen saisi olla itse saman kiintopisteen kohdalla.

- Riittävä turvaväli antaa mahdolli- suuden ajaa omilla - ei edellä ajavan - ehdoilla. Silloin jää paljon enem- män aikaa havainnoida, arvioida, ajatella ja toimia. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kompostoida voi myös talvella

Talvikompostointi on oma lajinsa. Hyvin lämpöeristetyn kompostorin lämpö säilyy vuoden ympäri, mutta avuksi kannattaa ottaa myös muutama vinkki:

1. Vie säännöllisesti uutta jä-
tettä

Talvela jätettä kannattaa vi-
dä kompostoriin 3–4 kertaa
viikossa. Mitä enemmän uutta
hajotettavaa jätettä pieneliöillä
on, sitä korkeampana lämpöti-
la säilyy.

2. Lisää riittävästi kuiviketta
Liian märkä komposti jäähtyy

ja jäätyy herkästi talvella. Siksi kompostimassan päälle on tärkeää lisätä riittävästi kuiviketta, vähintään kolmasosa viedyn jätteen määrästä.

3. Tyhjennä myös talvella
Kompostoria on tyhjennettävä myös talvella. Kun kompostista tyhjennetään jäähtynyttä kompostimassaa, kompostin toiminta yleensä piristyy. Kerralla tyhjennetään korkeintaan 1/3 tilavuudesta.

4. Säädä ilmanvaihtoa pienemmälle

Pikakompostorin ilmanvaihtoa voi säätää tyhjennysluukun yläpuolisella säätökiekolla. Kun ilmanvaihtoa säädetään pienemmälle, pääsee kompostorin sisään vähemmän kylmää ulkoilmaa.

5. Sekoita kompostia maltilla
Kylmällä ilmalla sekoittaminen
jäähdyttää kompostoria. Sik-
si talvella riittää, että kompostia
möyhitään kolmen, neljän viikon
välein. Riittää, että sekoitetaan
noin 40 sentin pintakerrosta.

Lähde: www.biolan.fi

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

RISTIKKO

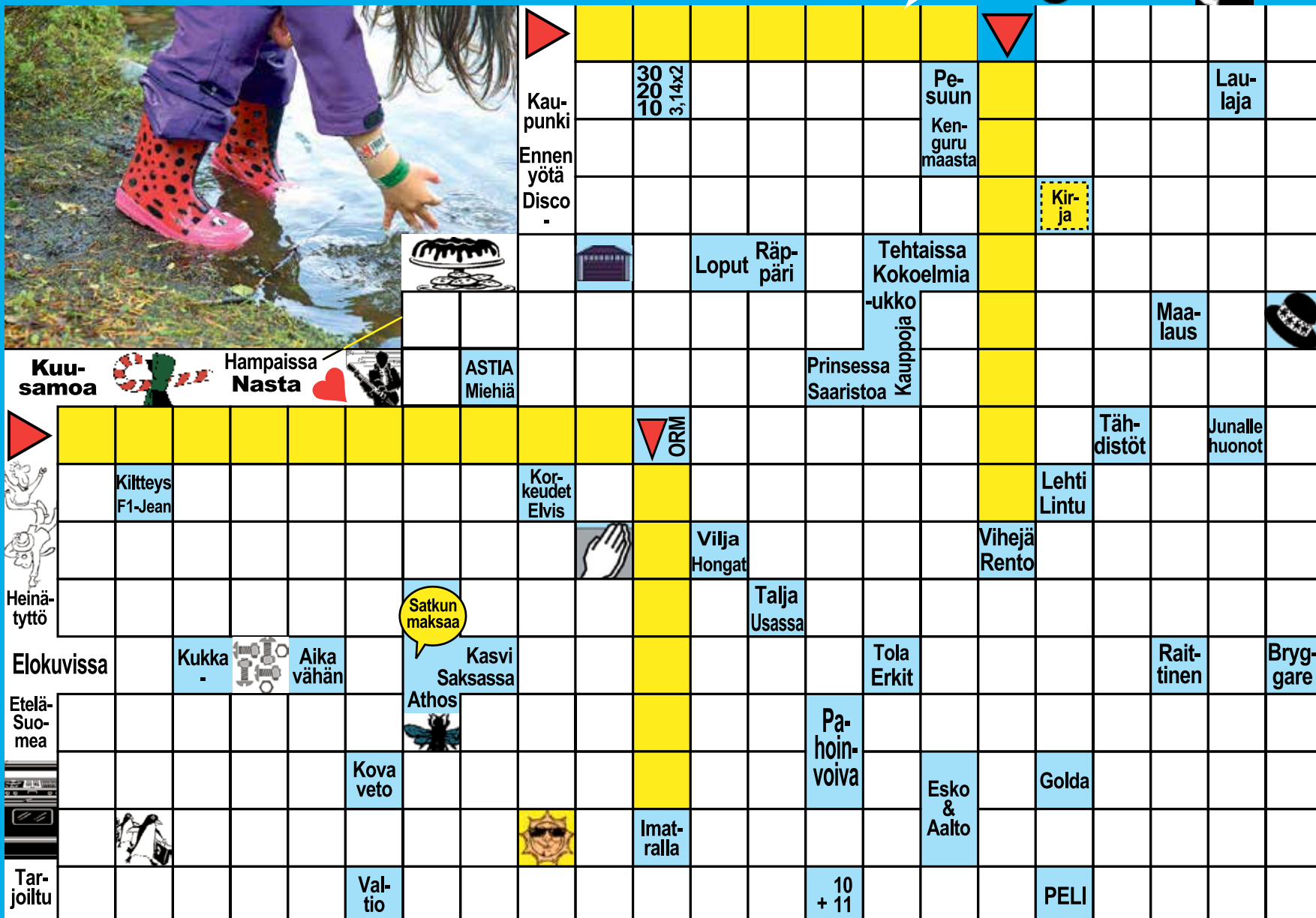
KIELI Kou- Pajula
luista Puolisot

YÖK!

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

**Käytetään
kokkailussa:**

**Holma
Reini**

TERVETULOA SYYSOSTOKSILLE TÄYDEN PALVELUN KONEKAUPPAAN!

TIMCO 12T PILKEKONE

hydraulikäyttöisellä sahauksella ja hihnakuuljettimella

Rengaskoko: 12

Moottori: Loncin G460F 16,5HP nelitahti

Katkaisusaha: automaattinen 18"

Teräketjuöljysäiliön koko: hydraulikasta, portaaton säätö

Syöttöpöytä: 900 mm, Hydraulinen

Halkaisuterä: vakiomalli 2/4 ristihalkaisija

Halkaisuterän korkeudensäätö: hydraulinen, portaaton

Halkaisunopeus: 5 s

Halkaistavan klapi pituus: 25 - 55 cm

Halkaistavan puun max. halkaisija: Ø 38 cm

Halkaisuvoima: 12 tonnia

Hihnakuuljetin: Pituus 3,2 m, leveys 250 mm

MYYDÄÄN KASATTUNA JA KOEKÄYTETTYNÄ!

VAIN TÄMÄ YKSI KAPPALE HINTAAN:

5 990€

sis.alv.

RASKASPEITE 2KPL

4x6m, 160g/m2, TT1250B

39,99€

sis.alv.

KAASUPOLTIN

uudelleen täytettävä
KEM1048E

6,90€

sis.alv.

LED-PANTAVALO

CRX247

9,99€

sis.alv.

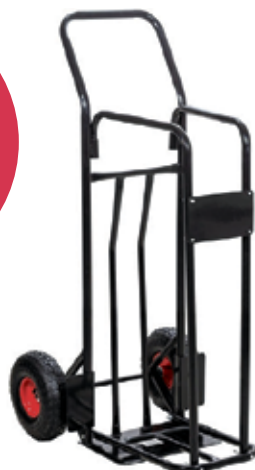

NOKKAKÄRRY KLAPI-KEHIKOLLA

150kg, XK8030

69,90€

sis.alv.

MONITOIMITIKAS

AT16M

79€

sis.alv.

LED- VALONHEITTIMET LIIKETUNNISTIMELLA

30W/230V

CRX34031 ja CRX34032

22€/kpl

sis.alv.

PUUTARHA-KOTTIKÄRRY

160L, 2-pyöräinen, XK6212A

89€

sis.alv.

RUOHON-KERÄÄJÄ

42", XK0100

199€

sis.alv.

HALLITUNKKI POLKIMELLA

2,5tn matala
STR0006

99€

sis.alv.

VANNESAHA

350W 230V, XW136

99€

sis.alv.

**LOPUT VARASTOSSA
OLEVAT RUOHONLEIKKURIT
POISTOHINTAAN!**

ETUKONE

Arinakatu 12-14, MIKKELI
015 3216 630

www.etukone.fi

Toteuta asumisen unelmasi Mikkelissä

MIKKELI

Haaveiletko omasta kodista luonnon helmassa tai palveluiden äärellä?

Mikkelin kaupunki tarjoaa sinulle upean mahdollisuuden. Kaupungilla on laaja valikoima heti rakennettavissa olevia omakotitontteja eri puolilla Mikkeliä - myös Saimaan rannalla ja sen läheisyydessä.

Saimaa-näkymiä Ranta-Launialassa

Vuoden 2026 aikana avataan haettavaksi ensimmäiset Ranta-Launialan tontit, joilta aukeaa näkymät Saimaalle. Alueen suunnittelussa on huomioitu rantaraitin rakentaminen sekä metsäinen virkistysalue. Ensivaiheessa hakuun tulee 15 omakotitonttia sekä yksi rivitalotontti.

Tutustu tarkemmin!

asumikkelissa.fi

Kuva: Jonne Vaahtera

Classic-
mallisto

Toteutamme autotalliunelmia

näppärä-autotallit.fi

Asennettuna kautta maan.

Olemme tehneet autotallin rakentamisen sinulle mahdollisimman helpoksi avaimet käteen -palvelullamme.

Tutustu kotisivuiltamme helposti muunneltavaan autotallimallistoomme ja pyydä tarjous!

Myynti: 040 566 7348 www.nappara-autotallit.fi

HONDA
The Power of Dreams

HONDA
MARINE

MÖNKIJÄT - MÖNKIJÄVARUSTEET - MÖNKIJÄRENKAAT
ULTRATEC KÄRRYT - TELASARIJAT - LUMILINGOT
PUUTARHAKONEET - AGREKAATIT - PERÄMOOTTORIT

VALTUUTETUT MERKIT
HONDA, POLARIS, SEGWAY

HUOLTO
VARAOSAT
KONEMYYNTI
VAKUUTUSYHTIÖIDEN KORJAUKSET

Sahinniementie 74 , VIRTASALMI
050-5166004 komek@komek.fi www.komek.fi